

Poradnia Rodzinna w Tuchowie świętowała Złoty Jubileusz

Już pół wieku przy parafii Nawiedzenia NMP w Tuchowie swoją działalność prowadzi Poradnia Rodzinna, w której bezinteresowną usługę pełni dziesięciu doradców życia rodzinnego, niosących pomoc i poradę potrzebującym osobom oraz małżeństwom. Z okazji tak zacnego jubileuszu 9 kwietnia 2018 r. w bazylice mniejszej odbyły się uroczystości, w których uczestniczyli: ks. bp Andrzej Jeź, władze powiatu tarnowskiego, samorządu terytorialnego oraz zaproszeni goście.

Na tę okoliczność wydany został Pamiątkowy Album Jubileuszowy, papież Franciszek przekazał doradcom i wszystkim korzystającym z pomocy Katolickiej Poradni Rodzinnej Apostolskie Błogosławieństwo, zaś na ręce ks. proboszcza Bogusława Augustowskiego (opiekuna Poradni Rodzinnej) oraz Grażyny Karaś (obecnie prowadzącej Poradnię Rodzinną) złożono okolicznościowe listy gratulacyjne i dyplomy; skierowano słowa podziękowania i uznania.

Redakcja „Kuriera Tuchowskiego” gratuluje Poradni Rodzinnej długoletniej działalności oraz życzy kolejnych pięknych jubileuszy i dalszej owocnej pracy na rzecz potrzebujących pomocy.

► str. 5

3 MAJ SIĘ ZDRÓW FESTIVAL z Markiem Piekarczykiem

serwowanego przez zespół **Egzotyczny Dandys Paryskich Bulwarów**. Finał to już prawdziwa uczta dla rockowych koneserów – Marek Piekarczyk Akustycznie!

Marek Piekarczyk, gwiazda festiwalu, to ikona polskiego rocka. Był wokalista kultowego zespołu TSA, juror The Voice of Poland i charyzmatyczny odtwórca tytułowej roli musicalu Jesus Christ Superstar. Jego akustyczny występ będzie osobistą podróżą do źródeł muzycznych inspiracji i fascynacji polską klasyką rockową. Nowe aranżacje, nietuzinkowe interpretacje i rockowy pazur nadadzą przebojom m.in. Czerwonych Gitar, Skaldów wyjątkowy charakter i niepowtarzalny klimat. Obok Marka Piekarczyka wystąpią: Tadeusz Apryjas – gitara i vocal oraz Jacek Borowiecki – instrumenty perkusyjne.

FOI: KASIORAŁSKA

Różne style, różne pokolenia, różne brzmienia, ale ten sam ładunek pozytywnych emocji i energia muzycznych wrażeń – to wszystko już 5 MAJA 2018 r. W TUCHOWSKIM AMFITEATRZE.

► str. 24

Majowe święta w gminie Tuchów

W roku 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości poseł na Sejm RP Michał Wojtkiewicz, burmistrz Tuchowa Adam Drogoś oraz przewodniczący Rady Miejskiej Ryszard Wrona apelują do mieszkańców miasta i gminy o godne uczczenie Dnia Flagi Rzeczypospolitej poprzez jej wywieszenie

na swoich domach oraz udział w Święcie Narodowym Trzeciego Maja i uroczystości Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski.

Obchody 3 maja będą miały miejsce w bazylice mniejszej oraz na tuchowskim rynku.

► str. 3

Robert Makłowicz w Tuchowie

Urodzony w Krakowie, dziennikarz, autor książek i programów telewizyjnych o tematyce kulinarnej, kulturowej i historycznej.

Jest pasjonatem historii, zwłaszcza dziejów Europy Środkowej w dobie panowania Habsburgów. Podróżuje i gotuje w różnych zakątkach kraju i świata. Prowadzi ciekawy program telewizyjny *Makłowicz w podróży*, w którym prezentuje potrawy kuchni polskiej i światowej. Nie tylko gotuje regionalne potrawy, ale również opowiada o miejscach, które odwiedza oraz panujących tam zwyczajach.

Na zaproszenie Dyskusyjnego Klubu Książki z Siedlisk w piątek 11 maja 2018 r. Robert Makłowicz gościł będzie w Bibliotece Publicznej w Tuchowie.

► str. 22

Projekt „I CHANGE” z perspektywy innych ludzi oraz samych uczestników

W marcowym numerze „Kuriera Tuchowskiego” zamieściliśmy obszerną relację koordynatorki projektu Lucyny Ryndak, podsumowującą czwartą międzynarodową wymianę młodzieży w ramach realizacji projektu „I CHANGE”. W tym numerze publikujemy ocenę skutków i korzyści płynących z projektu, które opisane zostały przez bezpośrednich jego uczestników, osoby pośrednio z nim związane oraz zupełnie niezależne. Bez wątpienia wszyscy są przekonani, że projekt jest przykładem nowatorskiego podejścia do edukacji i był wspaniałą

przygodą oraz lekcją edukacyjno-kulturową dla jego uczestników.

Przypomnijmy, że w projekcie „I CHANGE” wzięli udział nauczyciele i uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika w Tuchowie oraz z 3 partnerskich szkół: Trouville-sur-Mer we Francji, Fuengirola w Hiszpanii i Samsun w Turcji. Należy nadmienić również, że to jeszcze nie koniec realizacji projektu. W czerwcu br. do Tuchowa przyjadą nauczyciele z partnerskich szkół.

► str. 8-11

Rozmowa z burmistrzem Tuchowa

► str. 3

Kpt. Kazimierz Piątek Herwin 1886 - 1915

Artkuł jest piątym z cyklu tekstów poświęconych patronom Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie.

Lilianna Lipka przybliży biografię kpt. Kazimierza Piątka – dowódcy II Baonu 1. Pułku Piechoty I Brygady Legionów Polskich w bitwie pod Łowczówkiem. Nigdy nie był przegnębiony ani zmęczony, był wzorem pracownika, zjednywał serca innych, był koleżeński i wyrozumiały, od siebie zaś bardzo wymagający. Żołnierz z krwi i kości. Nieustraszony w boju, odznaczający się kamiennym spokojem.

► str. 6

Trwają prace budowlane na dwóch inwestycjach

Od wczesnej wiosny trwają prace budowlane przy budynku „Sokoła” w Tuchowie oraz przy wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej.

Zgodnie z umową termin zakończenia prac przy „Sokole” upływa 31 października 2018 r., zaś przy wieży widokowej 30 czerwca 2018 r. Obie inwestycje realizowane są w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

► str. 2

„Z Mamą i Tatą dla Ciebie Polsko”

To hasło tegorocznej XXII Tuchowskiej Majówki dla Matki dedykowanej rodzinie i Ojczyźnie, podczas której organizatorzy przygotowali wiele atrakcji.

27 MAJA 2018 r., GODZ. 14.00
AMFITEATR MIEJSKI

► str. 23

MAREK MEZYK

Od wczesnej wiosny trwają prace budowlane przy budynku „Sokoła” w Tuchowie oraz przy wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej.

Modernizacja zabytkowego budynku „Sokoła” w Tuchowie wraz z rewitalizacją jego otoczenia oraz dostosowaniem obiektu do funkcji muzealnych: Modernizacja budynku „Sokoła” obejmuje prace remontowo-budowlane (m.in. kanalizację deszczową i drenaż opaskowy, izolację pionową ścian z podbiciem fundamentów, schody do muzeum miejskiego, stolarkę okienną i drzwiową zewnętrzną, adaptację pomieszczeń piwnicznych, instalacje elektryczne zewnętrzne, instalacje elektryczne wewnętrzne), remont elewacji, roboty drogowe – remont otoczenia wokół obiektu.

Termin zakończenia prac zgodnie z umową upływa 31 października 2018 r.

Inwestycja realizowana w oparciu o dofinansowanie w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa małopolskiego na lata 2014-2020, oś 6 Dziedzictwo regionalne; działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego; poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami.

Trwają prace przy budynku „Sokoła” i wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej

Modernizacja wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej wraz z zagospodarowaniem jej otoczenia: Przedmiotem umowy są roboty budowlane dotyczące budowy wiaty turystycznej i zagospodarowania terenu wokół wieży widokowej zlokalizowanej w Jodłówce Tuchowskiej na działce nr 417/3 w ramach

projektu pn. „Wzrost atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej subregionu tarnowskiego etap I” zadania pn.: „Modernizacja wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej wraz z zagospodarowaniem terenu wokół niej”.

Termin zakończenia prac na przedmiotowym budynku zgodnie z umową upływa 30 czerwca 2018 r.

FOT. MAREK MEZYK

Inwestycja realizowana w oparciu o dofinansowanie w ramach Regionalnego programu operacyjnego województwa małopolskiego na lata 2014-2020, oś 6 Dziedzictwo regionalne, działanie 6.3 Rozwój wewnętrznych

potencjałów regionu, poddziałanie 6.3.1 Rozwój lokalnych zasobów subregionów – SPR. Tytuł projektu A Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w regionach.

Przed poprzednimi wyborami samorządowymi środowisko polityczne, z którym jest Pan związany, a także Pan osobiście zwracaliście uwagę na potrzebę odbudowy potęgi Tuchowa jako wiodącego ośrodka w powiecie tarnowskim. I co?

I ta potęga powoli jest odbudowywana. Dawno już samorząd powiatu tarnowskiego tak dużych pieniędzy nie inwestował w gminie Tuchów. Imponujące są zwłaszcza nakłady na oświatę, na obie tuchowskie szkoły prowadzone przez starostwo – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Liceum Ogólnokształcące. Dzięki decyzji władz powiatu i osobistej starosty Romana Łucarza, Tuchów stał się stolicą powiatowego kształcenia zawodowego i praktycznego. To daje tuchowskiej szkole średniej, czyli Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, które powstało na bazie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych stabilność i niezagrożone funkcjonowanie w przyszłych latach. Za pieniądze unijne na potrzeby Centrum dostosowane są warsztaty i pracownie, w których m.in. prowadzone będą kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe uczniów. Wykształcenie uzupełniać będą mogły też osoby dorosłe. Tuchowskie CKZiU będzie pilnować, aby oferta edukacyjna powiązana była z rynkiem pracy. W tym celu przedsiębiorcy uczestniczyć będą m.in. już na etapie opracowywania programów nauczania i realizacji praktycznej nauki zawodu oraz organizacji i realizacji staży czy praktyk zawodowych. Centrum podpisało już porozumienie z Zakładami Mechanicznymi

Odbudowujemy potęgę Tuchowa

Rozmowa z Bogdanem PŁACHNO, radnym Powiatu Tarnowskiego z gminy Tuchów

w Tarnowie, które objęły patronatem klasy kształcące w zawodach mechanicznych. Wartość tego projektu to około 5 mln zł, z czego 4,5 mln zł to dotacja z Unii Europejskiej. A to nie wszystko – w ramach kolejnego projektu unijnego wykonywana jest termomodernizacja obiektów zarówno CKZiU, jak również Liceum Ogólnokształcącego. To też milionowe inwestycje, dzięki którym będą duże oszczędności jeśli idzie o koszty utrzymania budynków. Roczne zapotrzebowanie na energię końcową zmniejszy się o prawie 75 procent. Wykonane zostaną też instalacje fotowoltaiczne. Warto ponadto wiedzieć, że samorząd powiatowy w tuchowskich szkołach realizuje szereg mniejszych przedsięwzięć, których odbiorcami są uczniowie i pracownicy tych szkół. Wyremontowana została kopuła obserwatorium w LO.

Ruszyła olbrzymia inwestycja drogowa – budowa szerokiej i solidnej drogi powiatowej z Karwodzi do Ładnej, która będzie alternatywą dla odcinka drogi wojewódzkiej nr 977 z Tarnowa do Tuchowa. To przedsięwzięcie ważne dla gminy Tuchów?

Oczywiście, bo zyskamy alternatywę dla odcinka drogi wojewódz-

kiej nr 977 z Tarnowa do Tuchowa. Nowa powiatowa trasa będzie też łączyć drogę krajową nr 4 w Ładnej ze strefą gospodarczą w Tuchowie. Warto podkreślić, że droga przebiegająca przez dwie miejscowości gminy Tuchów – Karwodzi i Trzemesną będzie solidna i bezpieczna, poszerzona do 6 metrów. Wyremontowane będą pobocza, będą nowe chodniki oraz zatoki autobusowe. Warto podkreślić, że mowa jest tutaj o przeszło 20 mln zł, a połowa tej kwoty zostanie zainwestowana w gminie Tuchów. Jeśli do tego dodamy mającą się wkrótce rozpocząć budowę obwodnicy Tuchowa, to widzimy jak również pod względem drogowym zyskuje tuchowska gmina. A to nie jedne przedsięwzięcia jeśli idzie o drogownictwo.

Właśnie, jakie jeszcze inne zadania drogowe powiat tarnowski realizuje w gminie Tuchów?

Jest ich sporo. Wymienię niektóre. Do Tuchowa od strony Mesznej Opackiej dojechać można dobrze wyremontowaną jezdnią. Z pieniędzy pozyskanych z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji remontowano drogę w Burzynie, gdzie obniżony był też teren, aby nie dochodziło do zale-

wania domów podczas powodzi. Teraz odnowiona zostanie droga powiatowa w Siedliskach. Ponadto starostwo wspólnie z gminą wykonuje odcinki chodników przy powiatowych drogach. Naprawdę, taki strumień pieniędzy z powiatu tarnowskiego jeszcze nigdy nie płynął do gminy Tuchów. A każde kolejne tygodnie przynoszą nowe dobre informacje w tym względzie.

Jakie?

W ramach projektu „Małe boiska”, który zakłada wymianę nawierzchni tzw. urazogennych (żuźlowych, betonowych, asfaltowych, kostki brukowej) na przyszłokolnych boiskach sportowych do małych gier na sztuczne nawierzchnie bezpieczne wraz z uzupełnieniem boisk o niektóre elementy, przebudowane zostanie boisko przy Liceum Ogólnokształcącym. Na poprawę infrastruktury sportowej obok liceum powiat tarnowski przeznacza 400 tys. zł, z czego połowa to dotacja z województwa. Jest już prawie pewne, że Ministerstwo Sportu przyzna pieniądze na budowę boisk do siatkówki i koszykówki w Jodłówce Tuchowskiej.

Zmieniając nieco temat – w jaki sposób udało się

uratować miejsca pracy w Karwodzi?

Rozumiem, że chodzi o Dom Pomocy Społecznej, który decyzją sądu został przekazany spadkobiercom dawnych właścicieli, którym majątek odebrało komunistyczne państwo. Był to spory problem, bo zagrożone było istnienie placówki, rozważano nawet przeniesienie jej do innej miejscowości, ale wszystko pomyślnie się zakończyło. Doszliśmy do porozumienia ze spadkobiercami i wykupiliśmy nieruchomości w Karwodzi. Dzięki temu w tym miejscu pozostanie DPS i zachowane zostały miejsca pracy.

Był Pan zwolennikiem budowy basenu w Tuchowie. Czy nie jest Panu żal, że jednak jakoś nie może powstać?

Szkoda, duża szkoda. Tym bardziej, że basen, wprawdzie niewielki, ale mają już w gminie Rzepiennik Strzyżewski. Była wola władz powiatu wsparcia budowy basenu w Tuchowie, ale brak jest zainteresowania tym tematem ze strony niektórych osób w Tarnowie. Według mnie jest on jednak cały czas otwarty. W Tuchowie basen jest potrzebny.

Rozmawiał: Rafał Kubiszał

Z BURMISTRZEM TUCHOWA ADAMEM DROGOSIEM

— rozmawiał Janusz Kowalski

Panie burmistrzu, rozpoczęły się prace remontowe przy „Sokole”. Jak przebiegają?

Tak, trwa remont zabytkowego budynku „Sokół” i prace przy nim idą sprawnie. Inwestycja jest nadzorowana. Oczywiście, jak to przy tego typu obiektach, czasem zdarzają się jakieś nieprzewidziane problemy, które tak to ujmę – „są odkrywane” w fundamentach albo w ścianach. Jak przy każdym remoncie i modernizacji występuje to, że kiedy się coś odsłoni to wtedy dopiero dobrze widać, co trzeba jeszcze naprawić i jak do tej naprawy podejść. Jestem przekonany, że mamy dobrego wykonawcę, dlatego wspólnie i sprawnie będziemy prowadzić wszystkie roboty przy „Sokole”. Rozpoczęła się też długo oczekiwana modernizacja i zagospodarowanie otoczenia wieży widokowej w Jodłówce Tuchowskiej. Z przebiegu prac widzę, że w lecie będzie można korzystać z tego miejsca, a ono przybierze atrakcyjniejszy charakter.

Co będzie się działo w Tuchowie na 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę?

Tuchowski program obchodów 100-lecia niepodległości jest

w trakcie realizacji. Składa się na niego wiele przedsięwzięć, ale też podczas wielu cyklicznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych organizowanych w Tuchowie będzie podkreślane i eksponowane 100-lecie niepodległości. Tak było 18 kwietnia w Domu Kultury, gdzie odbył się piękny koncert dla Niepodległej zorganizowany przez Szkołę Muzyczną I st. w Tuchowie, na którym zagraли uczniowie naszej szkoły i uczniowie Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie. Serdeczne podziękowania dla dyrektora Jana Gładysza i Anny Szajer, która ten koncert przygotowała. Na 2 maja, czyli na Dzień Flagi udekorujemy Tuchów dziesiątkami flag. Chcemy, aby biało-czerwone były wszędzie tam, gdzie da się je powiesić i żeby powiewały przez cały rok. W związku z Dniem Flagi zwracam się z prośbą do mieszkańców naszej gminy, aby wywieszali flagi na swoich domach lub w swoich posiadłościach. To będzie piękny gest wyrażania naszej polskości. W maju na tuchowskim Ratuszu zamontowane będą duże instalacje wystawiennicze dotyczące 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Pomysłodawcą tych instalacji jest poseł na Sejm RP Michał Wojtkiewicz, a zaprojektował je znany artysta Roman Fleszar.

W czerwcu planujemy wystawę plenerową na tuchowskim Rynku, na której prezentowane będą fragmenty z historii i postaci walki o niepodległość, szczególnie z frontu wschodniego I wojny światowej i bitwy pod Łowczówkiem. To tylko kilka z zaplanowanych przedsięwzięć. O wydarzeniach związanych z tą polską dostojną rocznicą będziemy systematycznie informować. Natomiast w najbliższym czasie zapraszam na obchody 3 maja w Tuchowie.

Według podawanych prognoz pogody zbliża się suchy i gorący rok. Ciepło zawitało w kwietniu i ponoć wiosna taka właśnie ma być. Będzie gorąco na wiosnę?

Prognozy nie zawsze się sprawdzają. Natomiast ciepło by się przydało, choćby ze względu na prace inwestycyjne czy przygotowywane wydarzenia. W maju i czerwcu, jak co roku, w Tuchowie przygotowywanych jest wiele wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych. Już 5 maja w amfiteatrze 3maj się Festiwal, na którym będzie koncertować gwiazda polskiej muzyki rockowej Marek Piekarczyk. Zorganizowane będą pikniki edukacyjne szkół, majówki (w tym XXII Tuchowska Majówka dla Matki), koncerty, zawody sportowe

(w tym Otwarte Mistrzostwa Małopolski w Judo), V Bieg Burzyński, VII Sanktuaryjny Festyn Rodzinny i wiele innych, o których informujecie, stąd nie będę ich wymieniał. Serdecznie zapraszam do udziału w tych wydarzeniach. Gdyby nie było gorąco, to przynajmniej imprezy nas rozgrzeją.

Panie burmistrzu, w czerwcu będą Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej z udziałem naszej reprezentacji i to organizowane w Rosji. Pojawiają się wśród mieszkańców pytania o strefę kibica. Czy można taką zorganizować w Tuchowie?

Planujemy zorganizowanie strefy kibica, natomiast są z tym określone kłopoty. Wykluczone jest, aby była ona w sali widowiskowej Domu Kultury. To jest niemożliwe z wielu przyczyn i to niezależnych od nas, a ponadto strefa kibica powinna mieć swój sportowo-kibicowski klimat. Dlatego do zorganizowania strefy kibica potrzebne jest dobre miejsce i takie, które może być choć trochę przyciemnione, bo sprzęt kina plenerowego Domu Kultury to nie telebim, a projektor filmowy z dużym ekranem. W związku

FOT. WIKTOR CHRZANOWSKI

z tym na zupełnie otwartej przestrzeni nie da się tego zrobić, bo będzie zbyt jasno, jak również ze względu na ewentualny deszcz. Stąd poszukujemy miejsca takiego, w którym pokazanie meczów na dużym ekranie będzie możliwe, no i takiego, aby wspomniany kibicowski-sportowy klimat mógł być zachowany. Prowadzimy rozmowy o lokalizacji strefy kibica w Tuchowie i wykupieniu licencji od Telewizji Polskiej na transmisje meczów. Myślę, że uda nam się i na pewno mecze polskiej reprezentacji oraz finałowe będziemy mogli przeżywać w strefie kibica.

2 MAJA DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 100-LECIE ODZYSKANIA PRZES POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI 1918-2018

Drodzy mieszkańcy gminy Tuchów
2 maja obchodzimy
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej,
dzień później Święto Narodowe Trzeciego Maja
oraz uroczystość
Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski.
Godne uczczenie tych świąt
szczególnie w 100-lecie
odzyskania przez Polskę niepodległości
jest naszym narodowym obowiązkiem.
Zwracamy się z prośbą
do wszystkich mieszkańców gminy Tuchów
o wywieszenie flagi Polski na swoich domach.
Wywieszając biało-czerwone flagi
dajemy świadectwo naszej polskości,
narodowej dumy i patriotyzmu.

Posel na Sejm RP Michał Wojtkiewicz
Burmistrz Tuchowa
Przewodniczący Rady Miejskiej

3 MAJA W TUCHOWIE

ŚWIĘTO NARODOWE TRZECIEGO MAJA I UROCZYSTOŚĆ NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY KRÓLOWEJ POLSKI

W 100-LECIE ODZYSKANIA PRZES POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI 1918-2018

BAZYLKA MNIEJSZA W TUCHOWIE
GODZ. 10.30
UROCZYSTA MSZA ŚW. W INTENCJI OJCZYZNY
GODZ. 11.45
PRZEMARSZ POCZTÓW SZTANDAROWYCH
Z BAZYLIKI DO RYNKU
RYNEK W TUCHOWIE
GODZ. 12.15
KONCERT
SANKTUARYJNEJ ORKIESTRY DĘTEJ

Serdecznie zapraszają:
Posel na Sejm RP Michał Wojtkiewicz
Burmistrz Tuchowa
Przewodniczący Rady Miejskiej
Proboszcz Parafii NNMP w Tuchowie

DIECEZJALNY DZIEŃ ŚWIĘTOŚCI ŻYCIA W TUCHOWSKIM SANKTUARIUM

„Życie ludzkie jest «dobrą nowiną»,
darem i skarbem”

/ks. bp A. Jeż,
homilia 9.04.2018 r. w Tuchowie/

GRAŻYNA KARAŚ

W tym roku w naszej bazylice mogliśmy przeżywać Diecezjalny Dzień Świętości Życia pod przewodnictwem ks. bpa Andrzeja Jeża ordynariusza diecezji tarnowskiej, który przewodniczył Eucharystii i wygłosił kazanie. W tę piękną uroczystość wpisał się Złoty Jubileusz Poradni Rodzinnej w Tuchowie, gdzie posługujący doradcy i ich duszpasterze odpowiedzialni za poradnię dziękowali Bogu za pół wieku bezinteresownej posługi na rzecz małżeństwa i rodziny.

Biskup A. Jeż w homilii stanowczo odniósł się do zwolenników aborcji, mówiąc: *Genetyka i zdrowy rozsądek podpowiadają, że jeśli coś ma DNA człowieka, wygląda jak człowiek i rozwija się jak człowiek, to jest człowiekiem. Argument, że jest płodem, brzmi niedorzecznie, ponieważ płód nie jest określeniem gatunku, a stopnia rozwoju, i nie odnosi się do natury człowieka. Równie niedorzecznie brzmi przekonywanie, że aborcja nie jest zabiciem. Jeśli człowiek żyje, rozwija się, to zabieg czy operacja, która ma sprawić, że przestanie on żyć, nazywa się zabiciem go.*

Odnosząc się do tzw. „czarnych marszów”, w których udział biorą zwolennicy zabijania poczętych dzieci, bp A. Jeż powiedział, że oni mówią: *chore, nienarodzone dzieci powinny być potraktowane jak nowotwory – wycięte jako wadliwa genetycznie tkanka ze zdrowego organizmu.*

Podkreślił również, że w obecnych czasach wiele osób nie potrafi

FOT. KRZYSZTOF JASINSKI

powiedzieć „TAK” życiu poczętemu. W swojej homilii apelował do parlamentarzystów o prace legislacyjną nad obywatelskim projektem: „Zatrzymaj aborcję”.

W naszym sanktuarium modlili się miłośnicy życia, dla których temat aborcji nie jest obojętny, a życie dziecka poczętego jest cudem i wielką wartością, w intencji której potrzeba nieustannej modlitwy. W tuchowskim sanktuarium modlitwa w obronie każdego życia, a szczególnie życia poczętego, które znajduje się pod sercem matki, trwa już od kilkunastu

lat, a od 2010 roku w każdy wtorek o godz. 18.00 w naszej świątyni odbywane jest specjalne nabożeństwo do św. Gerarda Majelli w intencji matek w stanie błogosławionym oraz małżeństw pragnących wyprosić upragnione potomstwo.

W obecnym roku swoją modlitwę w intencji Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego zadeklarowało pisemnie 59 osób, a wiele osób modli się też w tej intencji – nie podając swoich danych.

Uroczyste przyrzeczenie składane Bogu, jakim jest podjęcie duchowej

adopcji, zobowiązuje podejmującego się tego dzieła do jego wypełnienia. Adopcja duchowa dziecka poczętego, zagrożonego zabiciem w łonie matki, wyrażana jest osobistą modlitwą adoptującego o ocalenie życia dziecka wybranego przez Boga. Osoba adoptująca dziecko duchowo przez najbliższe dziewięć miesięcy, czyli przez okres rozwoju dziecka w łonie matki, podejmuje się do codziennego odmawiania jednego dziesiątka różańca oraz specjalnej modlitwy w intencji dziecka poczętego, którego życie jest zagrożone,

jak również w intencji jego rodziców. Celem tej szlachetnej inicjatywy jest budzenie w sumieniach, w rodzinach, Kościele i społeczeństwie wrażliwości na wartość ludzkiego życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci.

Papież Franciszek na początku swojego pontyfikatu powiedział: *Niech każdy, zgodnie ze swą rolą i w swym otoczeniu czuje się wezwany do tego, by kochać życie i służyć mu, by je przyjmować, szanować i krzewić, zwłaszcza kiedy jest kruche i potrzebuje troski oraz opieki, od łona matki aż do jego końca na tej ziemi.*

EWAPACYFIKA
PŁAWECKA

Z racji odbywającej się w parafii sanktuaryjnej wizytacji kanonicznej, ks. bp Leszek Leszkiewicz wraz z kapłanem DPJ o. Piotrem Kurciusem w sobotę 7 kwietnia br. o godz. 14.30 odwiedzili Mieszkańców Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie. W kaplicy s. dyrektor Ewa Pacyfika Pławecka przywitała bpa Leszka prosząc o skierowanie słowa, wspólną modlitwę oraz o pasterskie błogosławieństwo.

Ks. biskup podziękował Mieszkańcom za cierpienie ofiarowane w intencji Kościoła i diecezji. W krótkiej katechezie ukazywał paschalny wymiar ludzkiego życia, przeplatane się momentów cierpienia i radości, które przeżywane wraz z Chrystusem mają wymiar zbawczy. Mówił, iż Bóg błogosławi każdej osobie, i każdą osobę, dla każdego ma plan pełen miłości. Bp Leszek skierował także

KS. BISKUP LESZEK LESZKIEWICZ W DOMU POGODNEJ JESIENI

słowa do siostr i wszystkich opiekunów, dziękując za modlitwę oraz za posługę chorym i cierpiącym, za każdy gest miłosierdzia czyniony wobec najbardziej potrzebujących.

Po wygłoszeniu słowa bpa Leszek poprowadził Koronkę do Bożego Miłosierdzia przyzywając go dla świata i całego Domu oraz udzielił obecnym pasterskiego

błogosławieństwa. Na zakończenie spotkania w kaplicy ks. biskup rozdał okolicznościowe obrazki i poprosił o modlitwę, po czym z błogosławieństwem udał się do leżących i przeby-

wających w pokojach Mieszkańców. Były to prawdziwie radosne i umacniające pasterskie odwiedziny tych, którzy naznaczeni są stygmatem wieku i cierpienia.

ZŁOTY JUBILEUSZ PORADNI RODZINNEJ PRZY PARAFII NAWIEDZENIA NMP W TUCHOWIE

GRAŻYNA KARAŚ

Ten piękny jubileusz 50-lecia Poradni Rodzinnej przy parafii Nawiedzenia NMP w Tuchowie był okazją, by wspólnie dziękować Bogu za miniony czas i piękną, bezinteresowną posługę dziesięciu doradców życia rodzinnego, którzy cicho, bez rozgłosu, w czterech ścianach poradni dawali swój czas, wykształcenie i umiejętności, by nieść pomoc, poradę potrzebującemu. Zapewne nie można tego przenieść na żadne pieniądze, czy jakiegokolwiek dary materialne – ta pomoc jest inna, wyjątkowa i niejednokrotnie niedowartościowana i niedoceniana przez wielu. Tymczasem tak wiele małżeństw i osób korzysta z tej pomocy i otrzymuje wzmocnienie, wsparcie, poradę i nadzieję na lepsze jutro.

Obchodząc ten piękny jubileusz należy podkreślić, że naszą poradnię odwiedzają osoby z różnych stron, bliższych i dalszych: z Tuchowa i okolicznych miejscowości naszej gminy, z naszego powiatu, często z ościennych województw, czy odległych stron Polski. Wszyscy znajdują wsparcie czy konkretną pomoc. Liczba osób korzystających z posługi poradnianej wzrasta, gdyż trudności i problemy w rodzinach czy małżeństwach narastają. Zapewne pauperyzacja społeczeństwa, jak i to, że jest to poradnia katolicka, która opiera się na wartościach chrześcijańskich, przyciąga wiele małżeństw i osób pragnących otrzymać pomoc czy poradę.

Na ten złoty jubileusz został wydany Pamiątkowy Album Jubileuszowy, który opracowała Grażyna Karaś, obecnie prowadząca Poradnię Rodzinną w Tuchowie, w którym została przedstawiona, w swej bogatej różnorodności, działalność poradni. Tak pięknie się złożyło, że w centralne uroczystości związane ze złotym jubileuszem tuchowskiej poradni wpisał się Diecezjalny Dzień Świętości Życia. Obu uroczystościom przewodniczył ks. bp Andrzej Jeż – ordynariusz diecezji tarnowskiej, który 9 kwietnia br. o godz. 18.30 odprawił mszę św. oraz wygłosił homilię.

Podczas procesji z darami doradcy życia rodzinnego złożyli wotum wdzięczności - kielich mszalny

Matce Bożej Tuchowskiej z okazji 50-lecia powstania Poradni Rodzinnej w Tuchowie.

Na zakończenie mszy św. biskup wręczył doradcom życia rodzinnego posługującym przez pół wieku w Poradni Rodzinnej przy Sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej dyplomy z okazji tego pięknego jubileuszu. Ks. bp Andrzej przekazał też na ręce o. Bogusława Augustowskiego, obecnego proboszcza i opiekuna Poradni Rodzinnej, od papieża Franciszka – Apostolskie Błogosławieństwo dla Doradców i Wszystkich korzystających z pomocy Katolickiej Poradni Rodzinnej w Tuchowie.

W uroczystej mszy św. udział wzięli przedstawiciele władz powiatu oraz samorządu lokalnego: starosta tarnowski Roman Łucarz, etatowy członek Zarządu Powiatu Tarnowskiego Jacek Hudyma, burmistrz Tuchowa Adam Drogoś oraz zastępca burmistrza Kazimierz Kurczab wraz z małżonkami, zaproszeni goście oraz licznie zgromadzeni wierni.

Po uroczystej Eucharystii, w refektarzu odbyła się agape, na której o. Bogusław Augustowski – opiekun Poradni Rodzinnej odczytał List Gratulacyjny od Prezesa Rady Ministrów skierowany do naszej poradni.

Kolejnym miłym akcentem, było przekazanie o. B. Augustowskiemu dyplomu gratulacyjnego od Zarządu Powiatu Tarnowskiego oraz starosty tarnowskiego Romana Łuczara, który też został publicznie odczytany.

Było nam bardzo miło, kiedy burmistrz Tuchowa Adam Drogoś w imieniu władz naszego miasta odczytał list gratulacyjny z okazji

50-lecia Poradni Rodzinnej przy Sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej. Te piękne słowa podziękowania, gratulacji i życzeń na dalsze lata posługi, skierowane do doradców życia rodzinnego, były zarazem dowartościowaniem naszej posługi na rzecz drugiego człowieka.

Następnie o. proboszcz dziękując doradcom życia rodzinnego za pracę i poświęcony czas wręczył im podziękowanie za Dar Serca oraz kwiaty.

Po poczęstunku i wielu słowach podziękowań przyszedł czas na tort, który był wymieniony!

Na zakończenie agapy ks. bp A. Jeż skierował do doradców życia rodzinnego słowa podziękowania i wdzięczności za tę piękną posługę wraz z życzeniami owocnej pracy i współpracy z Duszpasterstwem Rodzin w Tarnowie, a zwłaszcza podczas rozpoczynającego się

V Synodu Diecezji Tarnowskiej. Następnie wszystkim zebranym na uroczystościach bp A. Jeż udzielił pasterskiego błogosławieństwa.

Na koniec, w imieniu doradców życia rodzinnego pragnę podziękować wszystkim, którzy pamiętali o naszej cichej posłudze na rzecz potrzebującego człowieka, naszej parafii i miasta, okolicznych miejscowości, niejednokrotnie bardzo odległych. Nie ma znaczenia dla nas, komu udzielamy wsparcia, porady, pomocy, czy jest to osoba wierząca, niewierząca, z bliska czy z daleka. Zawsze przyświeca nam jeden cel – pragnienie czynienia dobra drugiemu człowiekowi na miarę naszych możliwości.

Jakże byloby pięknie, gdyby każdy z nas mógł wieczorem powiedzieć: dzisiaj zrobiłem gest miłości wobec drugiego. /Papież Franciszek/

Jest to piąty artykuł z cyklu tekstów poświęconych patronom Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie

Kpt. Kazimierz Piątek Herwin (1886 - 1915)

Dowódca II Baonu 1. Pułku Piechoty I Brygady Legionów Polskich w bitwie pod Łowczówkiem

LILIANNALIPKA

Był to człowiek o żelaznej woli. Mając bardzo skromne środki materialne, jadał raz na dzień. Podziwiałem go nieraz, jak na ćwiczeniach strzeleckich maszerował bez znużenia, nigdy nie tracił humoru, nigdy nie był przygnębiony ani zmęczony. Skąd miał tyle siły, gdy żył dosłownie chlebem i wodą? A choć od siebie wymagał niezmiernie wiele, dla innych był zawsze wyrozumiały, koleżeński, gotów zawsze podzielić się ostatnim kęsem chleba".
(Roman Starzyński)

Kazimierz Jan Piątek urodził się 2 marca 1886 roku w Krakowie jako syn malarza pokojowego Pawła i Marii z Nalepów. W zasadzie cała jego młodość związana była z miastem Kraka. Tu uczęszczał do gimnazjum, by po maturze podjąć studia filozoficzne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Również w Krakowie zaczął pracę w Muzeum Narodowym, gdzie zajmował się m.in. porządkowaniem i inwentaryzacją tamtejszych zbiorów numizmatycznych. W latach 1910-1911 odbył obowiązkową służbę wojskową w 13. Pułku Piechoty armii Austro-Węgier oraz związał się ze Związkiem Strzeleckim. Zakładał organizacje strzeleckie w podkrakowskich wsiach. W szkole oficerskiej

wykładał taktykę. Był też instruktorem obozu letniego w Stróży.

„Od pierwszego dnia przybycia do Związku zjednał sobie serca wszystkich swoim taktem i stał się dla innych wzorem pracownika. Wśród najcięższych warunków, gdy inni nieraz prawie bezradnie opuszczali ręce, on je zacierał z zapalem, wołając: dobrze jest!” (Kordian Zamorski)

Z kolei inny strzelec zapamiętał Piątka z tamtych strzeleckich czasów tak:

„Taki miał on charakter, że z im większą obojętnością i lekceważeniem się spotykał, z tym większym uporem pracował, by przezwyciężyć brak zrozumienia dla sprawy u ludu. Mawiał w takich przypadkach: nie mogę dać im spokoju, muszę założyć Związek! I chodził dalej i zakładał”.

Kiedy wybuchła I wojna światowa, Piątek Herwin rozpoczął swój szlak bojowy z 1. Kompanią Kadrową.

Tak wspominał Piątka z tamtego okresu legionista Stefan Pomarański, którego zafascynował głos wydający komendy, niezwykle głęboki i czysty:

„Na drugi dzień poznałem jego właściciela: był to niepozorny na pierwszy rzut oka, średniego wzrostu oficer w okularach, prostym żołnierskim mundurze, jaskrawo żółtych, widać, że nowych, na wojnę kupionych sztytlach. Dziwną sympatię poczułem do tego człowieka. Odtąd zawsze z uwagą i jakimś upodobaniem wsłuchiwałem się w jego komendę”.

6 sierpnia 1914 roku Kadrówka ruszyła w kierunku granicy z zaborem rosyjskim, by po jej przekroczeniu rozpocząć powstanie antyrosyjskie na obszarze Kongresówki.

„Żołnierze szli wesoło, z nieskazitelną jeszcze nadzieją. Jako komendant pierwszego plutonu Herwin, wtenczas podporucznik, pełnił służbę ubezpieczającą. Widzieliśmy sumiennosc i zamiłowanie, z jakim pełnił tę służbę. Nabraliśmy takiego doń zaufania, że kiedy Herwin ubezpieczał, nieprzewidywany jeszcze do wszelkich okoliczności wojennych żołnierz szedł rażniej. Gdzie tylko spostrzeżono go, obserwującego przez okulary i dużą teatralną lornetkę, niepewność zastępował wesoły uśmiech”. (Stefan Pomarański)

Po przekroczeniu granicy zaborów w Miechowie Piątek przejął od Tadeusza Kasprzyckiego dowodzenie Kompanią Kadrową. Na jej czele wszedł do Kielc 12 sierpnia 1914 roku.

Trudy żołnierskie nie były mu obce. Jak wspominał jeden z żołnierzy:

„Jadł nieomaszczone ziemniaki z misy żołnierskiej, przymierał głodem, gdy żołnierz chleba nie miał, spał na boisku lub podwórku, a zawsze tam, gdzie najniewygodniej, pokotem obok żołnierza. Pełnił najcięższą służbę zawsze osobiście”.

Jego plecak, z którym się nie rozstawał, wypełniony był tomikami poezji Słowackiego, a także literaturą rosyjskojęzyczną: dziełami Lermontowa, Puszkina, Czechowa, Turgieniewa, jakie znalazł porzucone w Kielcach; na nich uczył się języka rosyjskiego. W bitwie pod Krzywopłotami (1914 r.) prowadził kompanię do ataku, która po nim praktycznie przestała istnieć. On sam nie ucierpiał.

„Stąd poszła legenda, że kule się go nie imają. Słyszałem w parę miesięcy później, jak w ściślejszym kółku przylajaciu, opowiadając ten fakt, mówił: wszystkich kula dostała, ja zostałem żywy. Wprost wstyd mi było całym wracać z tego piekła”. (Stefan Pomarański)

Jego towarzysze walk opowiadali, iż nie chronił się przed gradem kul, nie padał, tylko spokojnie zagrzewał ich do walki:

„A chłopcy biegli za tym głosem, czując, że on pierwszy idzie na ich czele i nie waha się złożyć swej młodości w ofierze”. (wspomnienie żołnierza)

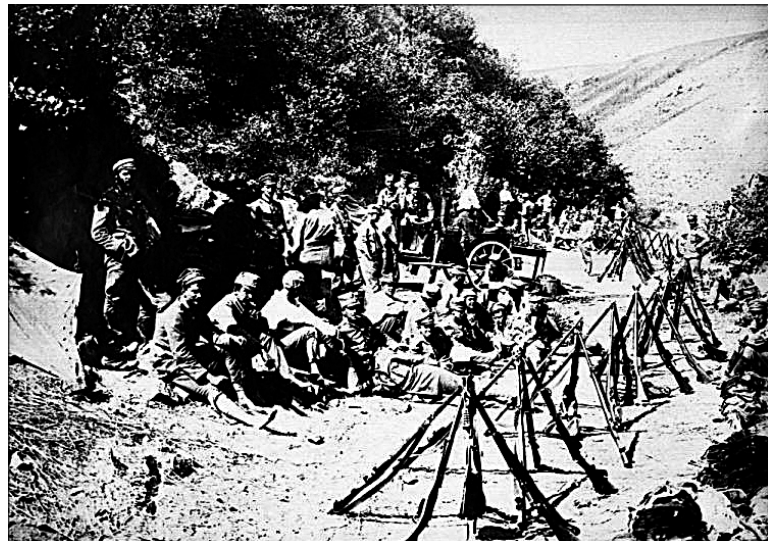
Tak z kolei zapamiętała go właścicielka jednego z zaprzyjaźnionych dworów:

„Silnie przemawiała do niego muzyka Chopina i Beethovena, zrozumiała dla dusz, które umieją iść za jej wątkiem. Intuicją kobiecą wyczuwszy to, z przyjemnością grałam mu preludia Chopina i sonatę księżycową Beethovena, grałam z tym uczuciem, by melodia ta pozostała mu w głębi i w chwilach ciężkich pokonywała tęsknotę uderzającą o duszę, która przeżywa sny swe górne i pragnie wyrazić się w czynie, wynikającym z wielkiego umiłowania Ojczyzny, by w chwilach smutku obejmowała go, jako pieszczota cicha, kojąca wspomnienie domu rodzicielskiego i bliskich sercu”.

Kazimierz Piątek Herwin był małomówny. „Łagodny i cierpliwy na ból. Typ ascety, filozofa, nosił wielkie okulary, zza których patrzyły niebieskie marzące oczy. Nawet jadąc konno, nosił na plecach tornister, ale w nim – komplet dzieł Słowackiego. Gdy był głodny – czytał poezję”. (Felicjan Składkowski)

Podczas bitwy pod Łowczówkiem (grudzień 1914 r.), gdy legioniści wyparli Moskali z ich okopów, Herwin z kilkoma żołnierzami poszedł szukać rosyjskiej broni i amunicji. Przynieśli je wkrótce, a Piątek cieszył się, że jak braknie amunicji, to będzie można strzelać do wroga z jego własnej broni. W walce kule Moskali przestrzeliły mu płaszcz i czapkę tuż nad orzelkiem oraz – jak się okazało – klatkę piersiową. Herwin był ranny, lecz nie chciał dać się opatrzyć przez lekarza. Kiedy jednak rany okazały się poważne (opłucna wychodziła na wierzch klatki piersiowej), Piątek został hospitalizowany w szpitalu w Sucheju, skąd wrócił do Brygady z niezagojonymi do końca ranami.

„Przyjechał w nowej bluzie, ze świeżymi kapitańskimi odznakami,

czego się wstydził. Z dawnego rynsztunku została mu tylko wyszarzana letnia czapka z przestrzeloną nad orzelkiem”. (Stefan Pomarański)

Ostatnim bojem Piątka Herwina stała się bitwa pod Konarami (maj 1915 r.). 19 maja rozpoczął się szturm oddziałów austriackich wspieranych przez I Brygadę.

„Gdy po południu otrzymał rozkaz wycofania batalionu, wysłał osobno kompanie leniwo, jakby z żalem, jakby chciał jeszcze zatrzymać je przy sobie. Przeczuwał, że te rozkazy jego to ostatnie słowa pożegnania... Sam został z małym oddziałkiem i zeszedł ostatni, już o zmroku. Żołnierze stracili go z oczu. Nie wiedzieli, co się z nim stało”. (Stefan Pomarański)

Herwin został trafiony kulą karabinową w głowę. Po kilku godzinach został znaleziony nieprzytomny. Zmarł po zawieszeniu go do punktu sanitarnego.

„Nieustraszony w boju, odznaczał się kamiennym spokojem. Żołnierz z krwi i kości” (fragment wniosku o przyznanie Piątkowi orderu Virtuti Militari).

Artykuł powstał na podstawie biografii Kazimierza Piątka Herwina z książki Joanny Wieliczki-Szarkowej „Żołnierze Niepodległości 1914-1918”.

W „Kurierze Tuchowskim” nr 3(65) marzec 2018 do artykułu poświęconego Władysławowi Prażmowskiemu Belinie wkradł się błąd, wynikający z pominięcia jednego słowa: Prażmowski był twórcą i dowódcą kawalerii I Brygady, a nie samej Brygady.

Za błąd przepraszamy.

Do czytelników

W związku z przypadającą w tym roku 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości dyrekcja i grono pedagogiczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem zamierzają zorganizować szkolną izbę pamięci

i tradycji, w której znajdują się dwa działy: dotyczący patronów i szkoły. Dlatego też zwracają się z prośbą do wszystkich, którzy posiadają jakiegokolwiek przedmioty, dokumenty, fotografie itp., związane z tymi wydarzeniami lub historią szkoły o przekazanie ich – o ile to możliwe – w formie darowizny lub użyczenia.

Co słyszeć w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Pomiędzy malarstwem i filmem Tuchowskie Horyzonty Filmowe. Wtajemniczenia...

MAŁGORZATA KOZIOŁ

Kwietniowe zajęcia w ramach cyklu edukacyjnego *Tuchowskie Horyzonty Filmowe. Wtajemniczenia...* poświęcone były korelacji pomiędzy malarstwem i filmem.

Warsztaty poprowadził pan Mariusz Widawski, lider programu FilMOTEKA Szkolna w Małopolsce. Uczniowie pracowali ponownie z filmem Piotra Dumay pt. *Łagodna* oraz trenowali swoje umiejętności analizy dzieł malarskich, które stały

się inspiracją dla reżysera tego filmu. Kolejne grupy sprawnie przedstawiały swoje interpretacje obrazów i kadrów z filmu, zwracając uwagę na ich symbolikę, zawarte w nich archetypy i toposy. Końcowa część zajęć poświęcona była filmowi *Twój Vincent*, który był tegorocznym kandydatem do Oscara w kategorii najlepszy długometrażowy film animowany. Młodzież obejrzała materiał związany z powstawaniem tego filmu, ściśle związanego z malarstwem Vincenta van Gogha. Były to ostatnie zajęcia dla uczniów klasy 3 LO. Przed pozostałymi uczestnikami jeszcze warsztaty majowe i czerwcowe.

Obchody Światowego Dnia Sztuki

ADRIANNA WASIEK

Światowy Dzień Sztuki jest bardzo młodym świętem, które obchodzimy dopiero od 15 kwietnia 2012 r. Ma ono na celu uświadomienie roli, jaką sztuka odgrywa w życiu człowieka. Celowo wybrano tę datę, ponieważ jest to dzień urodzin Leonarda da Vinci – jednego z najbardziej

utalentowanych artystów epoki renesansu.

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie po

raz pierwszy włączyło się w obchody tego święta. Z tej okazji z inicjatywy biblioteki szkolnej zorganizowano wyjazd dla uczniów do teatru im. Ludwika Solskiego w Tarnowie. Na dużej scenie teatru młodzież obejrzała jedną z najbardziej znanych i często grywanych komedii Moliera – „Skąpca”. Autorem spektaklu był Marian Pecko, reżyser słowackiego pochodzenia, zdobywca licznych nagród na całym świecie. Na scenie wystąpił niemal cały zespół aktorski tarnowskiego teatru. Scenografia oraz charakterystyczne stroje pięknie oddały klimat XVII-wiecznej rzeczywistości. Aktorzy zmierzli się z archaicznym tekstem i przystosowali w sposób ciekawy do współczesnego widza. Spektakl był bardzo pouczający, pełen gorzkiego humoru, pojawiło się wiele humorystycznych momentów i śmiesznych dialogów. Sztuka dała uczniom możliwość podpatrzenia aktorskiego rzemiosła.

Kolejnym punktem obchodów święta była zorganizowana w czytelni biblioteki wystawa albumów z dzieł sztuki. Znalazły się na niej ilustracje uznanych dzieł malarstwa polskiego i europejskiego, leksykony, dzieła z historii sztuki, teatru i filmu.

Drugie miejsce dla Natalii Chatały

MAGDALENA WILGA

9 kwietnia w Teatrze im. L. Solskiego odbyły się eliminacje rejonowe 63. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego dla uczczenia stulecia odzyskania niepodległości.

W czterech Turniejach Konkursu – Turnieju Recytatorskim, Turnieju Poezji Śpiewanej, Turnieju „Wywiezione ze Słowa” oraz Turnieju Jednego Aktora – reprezentowali się uczniowie z powiatów: tarnowskiego, bocheńskiego, brzeskiego, dąbrowskiego oraz z Tarnowa. Pośród uczestników Turnieju Recytatorskiego zakwalifikowanych w etapach powiatowych znalazła się uczennica trzeciej klasy technikum gastronomicznego w Centrum Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego – Natalia Chatała, która zaprezentowała interpretację wiersza Haliny Poświatowskiej *Nie wiem, co kocham bardziej* oraz fragmentu młodzieżowej prozy Marty Fox *Paulina doc*. Uczestników konkursu oceniła Komisja Artystyczna, w skład której weszli: prof. AST dr hab. Ziuta Zajacówna, aktorka Anna Lenczewska oraz Jacek Milczanowski – aktor niezależny, reżyser, scenarzysta teatralny. Recytację Natalii uznano za interesującą i nagrodzono drugim miejscem.

Konkurs recytatorski to nie tylko rywalizacja, ale również spotkanie młodych, utalentowanych ludzi, którzy inspirują się wzajemnie do poszukiwania własnych dróg artystycznej ekspresji, kształtują swoją wrażliwość na piękno słowa oraz budują nowe relacje.

CENTRUM SMAKU TARTA MIGDAŁOWA Z GRUSZKAMI

URSZULA GINTER

WCKZiU odbywają się obecnie kursy gastronomiczne dla młodzieży (kuchnia orientalna, węgierska, rosyjska itd.). Poniższy przepis został przetestowany przez uczniów podczas kursu z zakresu kuchni francuskiej.

SKŁADNIKI:
SPÓD

- 180 g mąki pszennej
- 60 g cukru
- 2 żółtka
- ½ łyżeczki aromatu migdałowego
- 125 g masła (zimnego)
- szczypta soli

GRUSZKI

- 5 gruszek
- 250 ml wody
- 125 ml szklanki białego wina wytrawnego
- ½ łyżeczki cynamonu
- ½ szklanki cukru

MASA MIGDAŁOWA

- 125 g masła (miękkiego)

- 100 g drobnego cukru lub cukru pudru
- 1 cukier wanilinowy
- 1 jajko
- 1 łyżka brandy (lub amaretto)
- 125 g mielonych migdałów
- 40 g mąki
- 1/3 szklanki konfitury morelowej
- 2 łyżki likieru amaretto

Sposób przygotowania:

Spód – przygotować formę na tartę o średnicy 27-28 cm. Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, aromat migdałowy oraz pokrojone w kosteczkę zimne masło. Posiekać składniki na stolnicy, następnie dodać żółtka i połączyć składniki w jednolite ciasto. Uformować kulę, rozpląścić ją, zawinąć w folię i włożyć do lodówki na pół godziny. Po tym czasie ciasto wyjąć z lodówki, wyłożyć na podsypaną mąką stolnicę, rozwałkować, przemieszać je do formy i wylepić spód i boki.

Gruszki – obrać, pokroić na ćwiartki, wyciąć gniazda nasienne. W szerokim garnku zagotować wodę z winem, cynamonem i cukrem. Włożyć gruszki, przykryć

garnek i gotować przez ok. 15 minut na umiarkowanym ogniu. Garnek otworzyć i gotować jeszcze przez 5 minut.

Masa migdałowa – miękkie masło utrzeć z dodatkiem drobnego cukru i cukru wanilinowego na jasną masę (ok. 4 minuty). Dodać jajko i ubijać jeszcze przez ok. 3-4 min na puszystą masę. Dodać brandy, mielone migdały oraz mąkę, połączyć składniki, mieszając łyżką.

Pieczenie – piekarnik rozgrzać do 180 stopni C. Spód z ciasta podziurkować widelcem. Wyłożyć masę migdałową, na wierzchu położyć odsączone gruszki (rozciąć do dołu). Wstawić do nagrzanego piekarnika i piec przez ok. 30 minut na złoty kolor. Wyjąć z piekarnika i trochę przestudzić.

Wierzch tarty – posmarować glazurą z konfitury: konfiturę włożyć do garnuszka razem z likierem, zagotować. Przetrzeć przez sitko do czystej miseczki. Otrzymaną gładką polewą posmarować wierzch ciasta za pomocą pędzelka.

Smacznego!

Z ŻYCIA LO W TUCHOWIE

Projekt „I CHANGE” z perspektywy innych ludzi oraz samych uczestników

Erasmus+

Projekt „I CHANGE” w tuchowskim liceum

Projekt „I Change” realizowany w latach 2016-2018, był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu „Erasmus+”.

Uczestniczyły w nim cztery szkoły z Francji, Hiszpanii, Turcji oraz Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika z Tuchowa, które było szkołą koordynującą projekt.

W ramach tego projektu odbyły się cztery wymiany młodzieżowe, w każdym z państw uczestniczących w projekcie. Odbyły się również spotkania projektowe dla nauczycieli zaangażowanych w realizację projektu.

Podczas tych wymian i spotkań uczestnicy projektu mieli możliwość lepszego zrozumienia norm i zwyczajów kulturowych panujących w partnerskich krajach.

Uczniowie mogli doskonalić umiejętność posługiwania się językiem angielskim, który był językiem roboczym projektu.

W trakcie pobytów za granicą młodzież mieszkała w domach rodzinnych swoich projektowych kolegów. Mogła przez to dobrze poznać nie tylko warunki codziennego życia, ale również zwyczaje panujące w rodzinach.

Pobyty za granicą były dla naszej młodzieży bardzo atrakcyjne. Uczniowie uczestniczyli w ciekawych wycieczkach, podczas których poznawali historię, kulturę i zwyczaje kraju i regionu, gdzie przebywali. Te doświadczenia z pewnością pozostaną w ich pamięci na całe życie.

Ostatni etap realizacji projektu odbył się w Tuchowie, w naszej szkole. Zostały wtedy wypracowane efekty finalne. Odbyła się również uroczysta akademia, na której zaprezentowane zostały dokonania i efekty projektu. Zapoznała się z nimi młodzież naszej szkoły, rodzice, nauczyciele oraz zaproszeni goście.

Podczas ostatnich spotkań młodzież i rodzice byli bardzo zaangażowani w pomoc przy organizacji wymian. Chęć pokazania naszej „Małej Ojczyzny”, z jak najlepszej strony, była motywacją do efektywnej pracy. Bardzo dziękuję za nią wszystkim rodzicom i uczniom.

Również bardzo dziękuję wszystkim nauczycielom i pracownikom tuchowskiego ogólniaka, którzy pracowali przy realizacji projektu. W szczególności nauczycielkom języka angielskiego, Paniom: Lucynie Ryndak, Anecie Szupieńskiej, Katarzynie Armatys-Kawalerskiej.

Zadowolenie ze wspólnej, efektywnej pracy pozostanie wśród wszystkich, którzy realizowali ten projekt. Przejawem tego jest chęć kontynuowania zagranicznych wymian. Tuchowskie liceum stara się pozyskać środki na realizację dwóch kolejnych projektów z programu Erasmus plus.

Zbigniew Budzik

„I CHANGE” – projekt Erasmus+ na piątkę z plusem

Na projekty edukacyjne realizowane w ramach unijnej inicjatywy rocznie przeznaczane są w Polsce ok. 50 mln euro. Dzięki tym funduszom ok. 15 tys. polskich studentów wyjeżdża każdego roku z kraju, by studiować na zagranicznych uczelniach. Tysiące uczniów szkół średnich uczestniczy w wymianach młodzieżowych, podróżuje do krajów Unii w ramach rozmaitych projektów.

Erasmus to najbardziej popularny unijny program edukacyjny. Założenia jego nowej edycji nazwanej Erasmus+ realizowali również uczniowie tuchowskiego „Kopernika” we współpracy z młodzieżą z Hiszpanii, Francji i Turcji. Koordynatorem tych działań były nauczycielki języka angielskiego, panie Lucyna Ryndak i Aneta Szupieńska. Na etapie przygotowań uczestniczyły w międzynarodowych spotkaniach szkoleniowych, poprzedzonych wielomiesięczną pracą. Wspomagane przez innych nauczycieli liceum nadzorowały 4 międzynarodowe wymiany młodzieżowe. Tuchowscy uczniowie podróżowali do Francji, Hiszpanii i Turcji, by na końcu gości u siebie nowych kolegów. Podczas spotkań realizowali zaplanowane działania (takie jak komiks na temat historii i kultury krajów partnerskich, broszura z informacjami dotyczącymi życia codziennego w każdym z nich, itp.), uczestniczyli w lekcjach językowych, informatycznych, kulturowych, w zajęciach sportowych, wycieczkach krajoznawczych. Zwiedzali muzea i ważne dla danego regionu zabytki, przygotowywali projekty artystyczne (śpiew, taniec, scenka teatralna i inne). Trudno wliczyć wszystkie działania, było ich zbyt wiele. Obszerne relacje i fotorelacje z tych spotkań można przeczytać i obejrzeć na stronie internetowej liceum z zakładce „Erasmus+”.

Fantastycznie wypadło uroczyste spotkanie podsumowujące wymiany młodzieżowe w miejscowym Domu Kultury, powiązane z przyjazdem młodych ludzi z partnerskich szkół i ich opiekunów do Tuchowa. Było merytorycznie, inspirujące, zabawne, ale i wzruszające. Uczniowie dali popisy swoich talentów: „Kopernicy” iście profesjonalnie zaprezentowali tańce narodowe różnych krajów, dziewczyny rozbiły talentem wokalnym. Wszystkie szczegóły dopracowane! Widać było naszą polską obywatelskość, odpowiedzialność, akuratność. Hiszpanie w zabawnej pantomimie (i na wielkim luzie!) pokazali swoje narodowe cechy, streszczając się w „fiesta, sješta i maniana”! Oj, warto by się od nich tego nauczyć, może bylibyśmy zdrowsi? Młodzi Turcy ujmowali wdziękiem, urokiem, kulturą. Francuzi, jak to Francuzi, nie pozwalali sobie na hałaśliwość i zbędną emocjonalność. A już całkiem poważnie, to był naprawdę miły i budujący widok – widzieć tych pięknych młodych ludzi, nieco różnych, a zarazem tak bardzo podobnych, we wspólnej zabawie i pracy. Jeden z nich, bodajże Hiszpan, powiedział, że to jego pierwszy wyjazd zagraniczny i na pewno nie zapomni go do końca życia! Wielu mówiło o zawiązanych przyjaźniach.

Cemu służyć takie projekty? Jaki cel im przyświeca? Bo nie o naukę języka w nich tylko chodzi. Myślę, że najważniejsze jest otwarcie się na inność, na obcego, który przy bliższym poznaniu okazuje się interesujący i wartościowy, a niekiedy staje się przyjacielem. Nie szata zdoła człowieka i nie kolor skóry decyduje o człowieczeństwie, ale zwykłe ludzkie cechy, takie jak dobroć, wrażliwość, skłonność do pomocy, zdolność do miłości, szacunek dla drugiego człowieka. Uczniowie poznają inne kultury i uczą się tolerancji. Wiele szkód poczyniła w naszym narodzie sarmacka – złe pojęta – tradycja, z tą swoistą mieszkanką megalomanii i kompleksów, z pogardą dla inności wynikającą z zacośnięcia i lęku przed nieznanym.

Ci młodzi ludzie stają się bardziej otwarci na nowe wyzwania, stają

się pewniejsi siebie, widzą celowość uczenia się obcych języków, poznawania nowych kultur, bo owo poznawanie ich ubogaca. Uczniowie w swoich wystąpieniach wielokrotnie sami mówili o wyzybywaniu się stereotypów. To pierwszy krok na drodze do otwartego umysłu i otwartego serca. Uczyli się współpracy w zespole, kreatywności, przedsiębiorczości. Erasmus+ zmienił już życie tysięcy osób i robi to do tej pory. Zmieni też zapewne tych młodych ludzi z Polski, Francji, Hiszpanii i Turcji.

Warto zaznaczyć, że z projektu korzystali nie tylko wyjeżdżający za granicę, ale i wszyscy uczniowie, którzy mogli obejrzeć w sali kina Promień cztery filmy związane z tematyką projektu, pt. Mustang Deniz Ergüven, Sprawiedliwy Michała Szczerbica, Papusza Joanny Kos-Krauze i zmarłego niedawno Krzysztofa Krauze oraz Cygan Martina Sulika. Wszystkie one są warte obejrzenia i refleksji, prezentują bowiem trudny los szlachetnych, wartościowych jednostek w zderzeniu z brutalnym światem, nieakceptującym inności.

I CHANGE. Tytuł projektu oznacza ZMIENIAM. Kto zmienia? Ja zmieniam. Kogo zmieniam? Najpierw siebie – staję się bardziej świadomy siebie i innych ludzi, bardziej światły, rozumny, otwarty na nowe doświadczenia, na innego człowieka, inną kulturę, bardziej twórczy, doceniający wiedzę, ciekawy świata. Ale też zmieniam innych, którzy tak jak ja otwierają się na inność, w tym na mnie, mój kraj, jego kulturę. Zmieniam więc świat na bardziej przyjazny, akceptujący, otwarty, tolerancyjny, na świat, w którym chciałbym żyć.

Anna Broniek

Filmowe spotkania

Jednym z działań projektu był „filmowy tryptyk” zatytułowany „Inny”. Na to wydarzenie, którego przewodnim motywem tematycznym były słowa wybitnego polskiego reportażysty Ryszarda Kapuścińskiego: „Świat to wielka wieża Babel. Jedna wieża, w której Bóg pomieszał nie tylko

języki, ale także kulturę i obyczaje, namiętności i interesy, i której mieszkańcom uczynił ambiwalentną istotą łączącą w sobie Ja i nie-Ja, siebie i Innego, swojego i obcego”, zaczerpnięte ze zbioru wykładów zatytułowanych „Ten Inny”, składały się trzy „filmowe lekcje”. Wybór powyższego cytatu stanowił egemplifikację triady „Swoj – Inny – Obcy” wyrażającej cykl spotkań z filmem w tuchowskim kinie „Promień”, przygotowanych i przeprowadzonych przez Agnieszkę Grzegórkę-Zając i Mariusza Widawskiego – edukatorów filmowych i liderów „Filmoteki Szkolnej” w województwie małopolskim.

Pierwsze ze spotkań, które odbyło się 13 grudnia 2016 roku, poświęcone było rozważaniom o odmienności i wielokulturowości. „...ten Inny, to jednak jest ktoś” – słowa Ryszarda Kapuścińskiego stały się inspiracją do stawiania pytań o „inność/odmiennosc” Innego i poszukiwania na nie odpowiedzi z perspektyw: semantycznej, filozoficznej, antropologicznej, historycznej i socjologicznej. To w tym momencie pojawiła się konieczność odniesienia się do wielokulturowości i edukacji międzykulturowej wynikającej ze spotkania z Innym.

Tekstem filmowym, który za pośrednictwem kodu audiowizualnego ilustrował powyższe zagadnienia, był film z roku 2011 zatytułowany „Cygan”, powstały w koprodukcji czesko-słowackiej, a wyreżyserowany przez Martina Sulika, film, który zobaczyli uczestnicy tego spotkania. Jest to filmowa opowieść o słowackich Romach pokazująca proces ich stygmatyzacji i alienacji wynikające z ich inności i odmienności. Ludzie w kartonowych domach, ludzie pozostawieni sami sobie, wreszcie ludzie bez żadnych perspektyw, które zmieniłyby ich los.

„Turcja – kraj/przestrzeń spotkania/zderzenia/współistnienia kultur i cywilizacji” – był wiodącym zagadnieniem kolejnego spotkania z filmem (19 września 2017 roku) w gościnnym kinie „Promień” w Tuchowie. W pierwszej części tego wydarzenia jego uczestnicy zostali zapoznani z Turcją – krajem położonym na styku dwóch kontynentów, co warunkuje rozwój: historyczny, polityczno-społeczny, a także kulturalny i kulturowy tych państw. Szczególnie zaakcentowano pozycję, miejsce i rolę kobiety w Turcji wobec państwa, lokalnej społeczności, rodziny i w końcu mężczyzny. Ten ostatni wątek stał się asumptem do zaproszenia słuchaczy do obejrzenia filmu „Mustang” (2015), wyreżyserowanego przez Turczynkę – Deniz Gamze Ergüven, który w sposób szczególny ilustrował problem traktowania tureckich dziewcząt wynikający z „przemocy tradycji w tradycji”. Zniwolenie dziewcząt, traktowanie ich podmiotowo, negacja ich pragnień wynikały z faktu, że były... tylko dziewczętami, kobietami.

Ostatnie spotkanie w ramach filmowego tryptyku odbyło się 28 listopada 2017 roku i było intelektualnym i kulturowym poszu-

kiwaniem odpowiedzi na pytanie: Żydzi – obcy wśród swoich, czy swoi wśród obcych? Zgromadzeni w sali kinowej Domu Kultury w Tuchowie wysłuchali refleksji na temat historii narodu żydowskiego (w tym historii Żydów w Polsce), jego kultury, religii, tradycji i zwyczajów. Prelekcja ta stanowiła przyczynek do przypomnienia najtragiczniejszego momentu historii narodu żydowskiego, jakim był holocaust dokonany przez nazistowskie Niemcy na ziemiach polskich okupowanych przez hitlerowców. W tym miejscu przywołano trzy figury Zagłady: Ofiary – Sprawcy – Świadkowie. Filmową egzemplifikację przedmiotowej problematyki stanowił tekst filmowy Michała Szczerbica „Sprawiedliwy” (2016 rok), w którym reżyser przywołał własne doświadczenia i przeżycia, kiedy jako dziecko był świadkiem ratowania Żydów przez Polaków. I ta heroiczna postawa części polskiego społeczeństwa w czasach okupacji niemieckiej wobec Innych – Żydów jest głównym motywem tematycznym tegoż obrazu filmowego.

Film jako tekst kultury i jako dzieło sztuki był efektywnym, bo efektownym w odbiorze narzędziem edukacyjnym, który pozwolił zgromadzonemu tak licznie w sali kina „Promień” w Tuchowie poznać i zgłębić, a przede wszystkim zrozumieć istotę Inności i Innego, którym w każdej chwili może stać się każdym z nas.

Ocena projektu

Przedmiotowy projekt jest, w naszym przekonaniu, wartościową edukacyjną, w tym dydaktyczną, ale przede wszystkim wychowawczą. Dzięki różnorodnym działaniom podejmowanym podczas jego realizacji młodzież tuchowskiego liceum mogła w sposób niezwykle atrakcyjny, mądry i niebanalny spotkać się z Innym, doświadczyć osobiście Inności, a przez to stać tolerancyjnym i otwartym na drugiego człowieka, na jego odmienność i w konsekwencji tę odmienność zaakceptować lub chociaż próbować ją zrozumieć. Zapewne dla wielu uczestników projektowych przedsięwzięć ten czas, na pewno pełen emocji i przeżyć, był także intelektualnym doświadczeniem wiedzy o człowieku, o ludziach, którzy, choć żyją w innych przestrzeniach geograficznych, kulturowych, społecznych, czy politycznych, to mają te same lub podobne sobie marzenia, pragnienia, bo wszyscy są ludźmi, którzy, choć różnią się od siebie, jak pisała polska noblistka, „jak dwie krople wody”, to mają „tak samo i to samo”.

Mariusz Widawski

Pozytywne skutki realizacji projektu

Jak wiadomo tuchowskie liceum ponad 25 lat temu nawiązało kontakty z podobnymi szkołami w Niemczech i we Francji. Przy udziale samorządu Gminy Tuchów współpraca ta zaowocowała coroczną wymianą grup młodzieży z naszej szkoły oraz przedstawicieli miasta i gminy z grupami młodzieży i nauczycieli oraz przedstawicieli samorządów i tamtych krajów. Zmiany ustrojowe i polityczne, jakie zaszły w ostatnim ćwierćwieczu w Polsce i w Europie stworzyły nowe możliwości nawiązywania i poszerzania kontaktów oraz współpracy z młodzieżą z wielu innych krajów. Temu celowi służą różnorodne formy kontaktów – a jednym z nich jest projekt Erasmus+,

którego realizacją przy akceptacji Dyrekcji LO i pomocy nauczycieli zajęły się p. Lucyna Ryndak i p. Aneta Szupieńska. Dwuletnia realizacja tego projektu Erasmus przy udziale naszej młodzieży oraz uczniów ze szkół we Francji (w Trouville-sur-Mer), z Hiszpanii (w Fuengirolí) oraz z Turcji (w Samsun) – pozwalają na bardzo wysoką ocenę pomysłu, jak również jego przebiegu – a przede wszystkim na pozytywne skutki, jakie w umysłach i świadomości młodych ludzi pozostawiły bezpośrednie kontakty z młodzieżą i środowiskami, jakie prezentowały grupy z krajów, które mimo, że leżą w Europie są bardzo zróżnicowane pod względem kulturowym, społecznym, religijnym i obyczajowym w porównaniu z naszą Ojczyzną.

Możliwość bezpośrednich kontaktów z młodzieżą z innych krajów oraz ze środowiskami w jakich żyją, uczą się i pracują, pozwoliła uczniom naszego liceum na zapoznanie się nie tylko z geograficznym pięknem tych miejscowości, które odwiedzili, ale przybliżyła wielowiekową historię tych narodów i ich rolę w kształtowaniu dziejów zarówno dawnej jak i współczesnej Europy.

Myślę jednak, że tym, co jako najważniejsze można wymienić po dwuletniej realizacji programu Erasmus+ jest to, że w środowisku młodych ludzi z różnych części Europy utrwaliła się myśl, że mimo wielorakiej różnorodności możemy poznać się bliżej i lepiej – żyć w przyjaźni i funkcjonować w pokoju. Niewątpliwie dla uczniów naszej szkoły każdy wyjazd za granicę był wielką przygodą – ale w rzeczywistości był poszerzeniem horyzontów myślowych, poznawczych i owocował pozytywnymi przeżyciami. Trzeba dodać, że tuchowska młodzież w sposób godny reprezentowała swoją szkołę na zewnątrz, co niewątpliwie przyczyniło się do kształtowania dobrej oceny w środowisku, z którego pochodziła, a także o naszej ojczyźnie – Polsce. Dla nauczycieli i wychowawców – oprócz dużego trudu i pracy włożonych w realizację programu i każdorazowego wyjazdu za granicę – była to niezwykle ciekawa i bogata możliwość porównania warunków pracy, kształcenia i wychowania na poziomie szkół średnich w różnych krajach Europy.

Na przykładzie wydarzeń, które zachodzą aktualnie we współczesnym świecie w sposób niezwykle wyrazisty i często dramatyczny widać, do czego prowadzą takie zjawiska jak: brak poszanowania ludzkiej godności i tożsamości, łamanie elementarnych praw człowieka do życia, do wolności, do pracy, do pokojowego współistnienia i samostanowienia o sobie poszczególnych narodów i narodowości. Skutkiem nieposzanowania tych reguł są ustawiczne konflikty i wojny, których tragicznych skutków doświadczyły narody świata w XX wieku – a kontynuacja tych nieszczęść trwa także w XXI wieku.

Myślę, że szansą, aby coś w tej materii zmienić w przyszłości są na razie w małej skali – programy i projekty typu Erasmus+, które pozwalają młodym ludziom z różnych krajów nawiązać bliższe kontakty, wzajemnie poznać siebie, różnice społeczne i kulturowe, po to, aby w przyszłości, przy wzajemnym poszanowaniu prawa każdego człowieka i narodu, można było na różnych płaszczyznach (społecznych, politycznych, ekonomicznych, itd.) – budować lepszą, a z pewnością pokojową przyszłość Europy i świata. A zatem, aby osiągać ten cel należy poszerzać i wdrażać do realizacji tego typu projekty,

programy i przedsięwzięcia, w które angażować się będą coraz liczniej i częściej młodzież ze szkół średnich i z wyższych uczelni.

Obok wyżej wymienionych celów, którym służą projekty typu Erasmus+, bezpośrednim efektem kontaktów z młodzieżą z innych krajów jest doskonalenie znajomości języków obcych i umiejętność komunikowania się przy ich użyciu. Wymusza to również konieczność zaznajomienia się i umiejętność posługiwania się nowymi i ciągle unowocześnianymi technologiami informacyjnymi (np. komputer, internet, itp.). Jest także stare przysłowie, że „podróże kształcą”. Istotnie zawsze tak było, a w dzisiejszych czasach przysłowie to ma zwielokrotnioną wymowę. Podróże i kontakty z ludźmi z różnych krajów – często bardzo różniących się od naszego pod wieloma względami – pozwalają poznać nie tylko historię tych narodów, ale umożliwiają zapoznanie się i przyglądnięcie, jak dzisiaj funkcjonują inne społeczeństwa na różnych płaszczyznach – m.in. w dziedzinie społecznej, politycznej i ekonomicznej.

Grzegorz Stanisławczyk

Młodzież z wizytą w tuchowskim ratuszu

W poniedziałek 12 marca młodzież uczestnicząca w projekcie Erasmus plus wraz z opiekunami spotkała się ze mną w ratuszu.

Uważam, że udział młodzieży szkoły średniej w takim projekcie to strzał w dziesiątkę! Wyjazd zagraniczny to przede wszystkim rozwój osobowościowy, lekcja samodzielności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach i umiejętności szybkiego nawiązywania kontaktów międzyludzkich, ale też poznawanie nowej kultury, języka i przystosowywania się do nowych warunków, możliwość nauczania się, jak żyć i pracować z osobami różnych narodowości i kultur. Na pewno jest to niesamowita przygoda, masa intensywnych wrażeń, doświadczenie zawodowe, nowe znajomości i wspomnienia na całe życie. Jestem pewien, że osoby po takim wyjeździe stają się bardziej otwarte i tolerancyjne, dzięki czemu lepiej potrafią pracować w zespole.

Ważnym elementem wymiany było zakwaterowanie w lokalnych rodzin, z którymi uczestnicy rozmawiali podczas wspólnych posiłków. Dzięki temu mogli lepiej poznać realia życia w wybranych krajach i przede wszystkim rozwijać swoje kompetencje językowe.

Gratuluję nauczycielom i uczniom biorącym udział w tej wymianie i mam nadzieję, że nie był to ostatni pomysł na powiększenie swojego doświadczenia.

Adam Drogoś

„I CHANGE” – projekt Erasmus+ to pytanie o przyszłość?

„Jest bowiem historia Europy jakby wielką rzeką, do której wpadają rozliczne dopływy i strumienie, a różnorodność tworzących

ją tradycji i kultur jest jej wielkim bogactwem”. To słowa wielkiego Polaka św. Jana Pawła II, który wielokrotnie podkreślał, że trwałość tradycji i twórcza kultura jest bazą i częstokroć fundamentem budowania bezpiecznej przyszłości. Rozumienie siebie nawzajem w tej historycznej, etnicznej, religijnej, narodowej czy językowej różnorodności jest bardzo ważne. W dzisiejszym czasie w Europie i na świecie rozumienie człowieka przez człowieka, narodu przez naród jest gwarantem współistnienia. Rozumienie może nastąpić poprzez poznanie. Oczywiście są wątpliwości czy poznanie wpłynie na zrozumienie? Takie ma hiszpański pisarz Jaume Cabre, który powiada że „Nie da się poznać do końca drugiego człowieka, choćby nie wiem co”. Podkreśla on równocześnie, że powinno się go akceptować. Akceptacja to jest już bardzo dużo. Natomiast przyjaźń byłaby czymś więcej. Propagator koncepcji otwartego islamu współistniejącego z innymi religiami turecki uczony i pisarz Fethullah Gulen powiada „Posiadanie wiernych przyjaciół jest tak samo ważne, jak zaspokajanie życiowych potrzeb. Pewne i spokojne grono przyjaciół to bezpieczeństwo chroniące przed wieloma zagrożeniami”. Do zagrożień odnosił się św. Jan Paweł II mówiąc do młodzieży „Świat, który otrzymujecie w dziedzictwie, jest światem, który rozpaczliwie potrzebuje nowego sensu braterstwa oraz ludzkiej solidarności. Jest to świat, który potrzebuje uzdrowienia poprzez dotyk pięknem i bogactwem”. Te słowa są swego rodzaju wyzwaniem dla młodzieży kreującej oblicze trzeciego tysiąclecia. Obserwując realizację projektu przez Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Tuchowie z partnerskimi szkołami w Turcji, Hiszpanii i Francji, odniosłem wrażenie, że projekt mierzył się z tym co przytoczyłem w słowach wielkich i znanych postaci Europy. Zmierzył się doskonale, a jak mawiał francuski pisarz Alexandre Dumas „Nic tak nie przynosi powodzenia jak sukces”. Taki właśnie odniósł ten projekt, a poprzez niego młodzież, nauczyciele i cała społeczność szkół, które go zrealizowały. Tego sukcesu gratuluję.

Janusz Kowalski

„I CHANGE” – przykładem nowatorskiego podejścia do edukacji

Międzynarodowy projekt realizowany ostatnio przez Liceum Ogólnokształcące w Tuchowie to doskonały przykład nowatorskiego podejścia do edukacji. „I CHANGE” to projekt, który pozwala na samodzielne poznawanie świata oraz naukę przez doświadczenie, które osobiście uważam za najskuteczniejszą metodę nauczania. To, co wynosimy ze szkoły i zostaje z nami na długie lata, to przede wszystkim wiedza nabyta właśnie poprzez doświadczenie. Program Erasmus plus to także właściwa metoda na praktyczne wykorzystanie zdobytej w szkole wiedzy.

Tego typu przedsięwzięcia przynoszą wiele korzyści uczestnikom. Przede wszystkim doskonale wpływają na rozwijanie umiejętności językowych. Jeśli trzeba użyć języka obcego, aby w jakikolwiek sposób się porozumieć ze sobą, to nie ma lepszego sposobu na jego naukę. Podejrzewam, iż uczniowie biorący

udział w projekcie poprawili znacznie swoje lingwistyczne umiejętności, zresztą można to było zauważyć na spotkaniu podsumowującym czwartą wymianę młodzieżową w Domu Kultury w Tuchowie. Międzynarodowe projekty doskonale ułatwiają poznanie kultury innych krajów. Poprzez wymianę międzynarodową uczniowie mogli pojechać do krajów partnerskich i na własne oczy zobaczyć, jak tam żyją ludzie, czym to życie różni się od naszego. Na pewno przekonali się, iż Hiszpanie, Francuzi czy Turcy to tacy sami ludzie jak my Polacy. Nie ma znaczenia, że różni nas kultura, wychowanie bądź religia. Bo ci ludzie, tak jak my, mają te same potrzeby życiowe, chcą się uczyć, podróżować, cieszyć się życiem i można by wymieniać tak dalej w nieskończoność. To wzajemne poznanie doskonale przyczyniło się znów do zwalczania stereotypów i uprzedzeń, których nie brakuje w naszym kraju. Jak wielu z nas utożsamia muzułmanina z terrorystą? Przecież tak nie jest. Podejrzewam, iż żaden uczeń, który uczestniczył w projekcie, nie podejździe do obcokrajowca pracującego w Polsce i nie będzie wykrzykiwał obraźliwych słów pod jego adresem. Nauczyć się tolerancji, zaakceptować inną kulturę, stworzyć się na świat, można właśnie poprzez: poznanie ludzi mieszkających w innych krajach, poprzez nawiązanie przyjaźni. Czytając wypowiedzi uczestników projektu, można się przekonać, iż mają bardziej otwarte umysły, są odważniejsi i ciekawi świata.

Takie przedsięwzięcia uczą także kreatywności. Licealiści musieli niejednokrotnie rozwiązać problem, porozumieć się, współpracować a to wyzwała przedsiębiorczość i uczę samodzielności. To umiejętności bardzo cenne, otwierają możliwość samozatrudnienia, jak również są cenne dla pracodawców. Natomiast dobra znajomość języka obcego bezsprzecznie ułatwi start na rynku pracy, niezależnie od tego, czy szukamy jej w kraju, czy też za granicą. Bardzo się cieszę, iż tuchowskie liceum zrealizowało tak ciekawy międzynarodowy projekt. Wyrównuje to szanse młodzieży pochodzącej z naszego regionu, otwiera umysły na pełniejsze poznanie świata. To zdecydowanie duży krok podnoszący edukację na wyższy poziom i znaczące ułatwienie startu w dorosłe życie młodym absolwentom tuchowskiego liceum. Gratuluję opiekunom projektu oraz uczniom zaangażowanym w jego realizację.

Bożena Wrona

Okiem rodziców – ciekawy i owocny projekt

Zakończyła się właśnie czwarta wymiana młodzieży w związku z projektem „I CHANGE”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej – w ramach programu Erasmus plus. W tym roku uczniowie wraz z nauczycielami ze szkół partnerskich we Francji, Hiszpanii i Turcji przyjechali do naszego liceum. Temat przewodni spotkania brzmiał „Budowanie tolerancji między narodami o różnym pochodzeniu etnicznym.”

My, jako rodzice uczniów, biorących udział w wymianie, mogliśmy nie tylko wysłuchać opinii o projekcie, wyrażanych przez nasze dzieci, ale również wyrobić sobie własne zdanie, czynnie uczestnicząc w tym przedsięwzięciu. Gościliśmy bowiem w naszych domach młodzież, która przyjechała z zagranicy oraz zadbałszy o kulinarną część imprezy poze-

gnalnej. Opierając się na własnych obserwacjach oraz na relacjach i wrażeniach naszych dzieci, możemy niewątpliwie stwierdzić, że był to ciekawy i owocny projekt. Przede wszystkim młodzież o różnym pochodzeniu etnicznym mogła zapoznać się nie tylko z historią i kulturą materialną trzech innych krajów (np. zwiedzając zabytki), ale również z codziennym życiem polskiej, francuskiej, hiszpańskiej czy tureckiej rodziny. Dzięki temu, że młodzi ludzie mieszkali w domach swoich kolegów, integracja mogła następować również na poziomie międzypokoleniowym. Goście mieli zresztą kontakt nie tylko z goszczącymi ich rodzinami, ale również z innymi członkami lokalnej społeczności. Poznawali też polską kuchnię, która zresztą bardzo przypadła im do gustu. Poza tym zarówno nasze dzieci, jak i młodzież z zagranicy miała okazję „szlifować” język angielski; uczyli również swoich kolegów pojedynczych słówek czy też zwrotów z ojczystego języka. Naszym dzieciom oraz gościom bardzo podobały się także wspólnie tworzące projekty, np. komiks dotyczący historii i kultury Polski, gra miejska w Krakowie czy też artystyczne warsztaty w Zaliptu. Podobne doświadczenia mieli również uczniowie „Kopernika”, którzy wcześniej gościli we Francji, Hiszpanii czy Turcji. Nasze dzieci także mogły poznać zabytki, obyczaje, kuchnię oraz życie w kraju swoich kolegów.

Jak można było zaobserwować, młodzi ludzie bardzo się ze sobą zżyli. Nie przeszkodziły im w tym w najmniejszym stopniu różnice etniczne, językowe czy religijne. Szczególnie wyraźnie dało się to zauważyć na imprezie pożegnalnej, kiedy to pojawiły się nawet łzy wzruszenia. My, jako rodzice, jesteśmy bardzo zadowoleni z tego, iż nasze dzieci mogły wziąć udział w tak ciekawym i pożytecznym projekcie. Chcemy serdecznie podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tego przedsięwzięcia.

Magdalena Guo

Życie pisze różne scenariusze

Dla naszej córki napisało piękny scenariusz pt. „Przygoda z Hiszpanią”. Wszystko zaczęło się w ubiegłym roku szkolnym kwalifikacjami do programu Erasmus+.

Ogromnie ucieszyła nas wiadomość o zakwalifikowaniu się naszej córki do programu i możliwości wyjazdu do wymarzonej Hiszpanii. Myślę, że podobnie jak u wielu rodziców, tak i u nas pojawiło się wiele emocji, z jednej strony radość, z drugiej obawy. Jednak wszystkie wątpliwości rozwiąły się bardzo szybko, już pierwszy telefon o bezpiecznym dotarciu na miejsce i fantastycznym wrażeniu jakie wywarła na Gosi rodzina, u której miała spędzić te kilka dni, spowodowała że byliśmy od tej pory spokojni.

Potem każdy dzień przynosił naszej córce nowe doznania. Po pierwsze zachwycił ją klimat, zupełnie odmienny od naszego, po drugie możliwość zwiedzania. Hiszpania oferowała wiele cudownych miejsc, przyciągających uwagę i urzekających pięknem. W ramach Programu Erasmus+ odbyło się wiele wycieczek, do Sewilli, Malagi, Gibraltaru, a każde z tych miejsc miało niepowtarzalny urok. Uczta dla oczu była nie tylko architektura, ale i roślinność.

Najważniejsza jednak była możliwość poznania młodych ludzi, nie tylko z Hiszpanii, ale z Francji i Turcji, którzy byli uczestnikami programu. Uczestnictwo we wspólnych zajęciach, lekcjach i zabawie wiele naszą córkę nauczyło. Chodzi tu nie tylko o doskonalenie umiejętności językowych, współpracę podczas realizacji zadań takich jak tworzenie komiksu, broszury, prezentacji, ale poznanie osobowości, charakterów, stylu bycia i wrażliwości młodzieży z pozostałych krajów. Myślę, że była to dobra lekcja życia, sprawdzenia swoich możliwości, zdobycia wiedzy na temat innych kultur, religii, obyczajów, ale też wiedzy o sobie samym.

Dzięki gościnności hiszpańskiej rodziny Gosia poznała całą gamę

smaków kuchni śródziemnomorskiej. Zachwyciła ją ich mentalność, radość życia i spontaniczność. Pobyt w rodzinie dał możliwość dopytania o wiele interesujących szczegółów, a także przekazania informacji o naszym kraju.

Szybko upłynął rok i mieliśmy okazję gościć w naszym domu Alicję. Było to bardzo sympatyczne przeżycie dla całej rodziny, które na zawsze wpisze się w naszą pamięć i serca.

Koordinatorce programu Pani Lucyna Ryndak wraz z grupą nauczycieli z Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie zadbała o dobrą atmosferę, bezpieczeństwo i zapewnienie wielu atrakcji zarówno dla obcokrajowców, jak i dla naszych dzieci. Były wycieczki do Tarnowa, Zakopanego, wyjazd na Kasprowy, zwiedzanie Krakowa, Kopalni Soli w Wieliczce, pobyt na Wawelu, wycieczka do Bóbrki, warsztaty w Zaliptu i wiele innych atrakcji. Młodzież miała wiele okazji do poznania uroków naszej ojczyzny, kultury i zwyczajów, ale i bogatej tradycyjnej kuchni, zarówno podczas wycieczek, jak i w naszych domach. Uczniowie mieli też okazję do zawarcia przyjaźni, bliższego poznania się podczas spędzanego wspólnie wolnego czasu.

Jak wszystko co dobre szybko się kończy, czas minął nieubłaganie, nadszedł czas rozstania, podczas którego nie obyło się bez wzruszenia i niejednej łezki w oku.

Patrząc na Program Erasmus+ z punktu widzenia rodzica jestem bardzo zadowolona z udziału naszej córki w tym programie. Szczere polecam wszystkim młodym ludziom wzięcie udziału w wymianach międzynarodowych, zważywszy na fakt, że nic nie kształci tak jak podróż, a języka najlepiej uczyć się w praktyce. Takie wyjazdy są doskonałą okazją sprawdzenia znajomości języka w autentycznych sytuacjach. To dobry czas na własne obserwacje, spostrzeżenia i przyjrzenie się z bliska innemu kulturom, wszystkim podobieństwom i różnicom i wyciągnięcie wniosków dla siebie. Z pewnością jest to doświadczenie, które wiele może zmienić w postrzeganiu świata, a na

prawie uczy otwartości, tolerancji i rozbudza ciekawość świata czego życzyć wszystkim młodym ludziom.

Barbara Mazurkiewicz

Korzyści płynące z realizacji projektu

Projekt Erasmus+ wspominamy bardzo dobrze i ogromnie cieszymy się, że mogliśmy wziąć w nim udział. Przyniósł on wiele korzyści: udało nam się poprawić nasze umiejętności komunikacyjne w języku obcym, poznać kulturę, tradycję i zwyczaje innych państw oraz zwiedzić „kawałek” innego świata. Co więcej, poznałyśmy dużo wspaniałych osób, z którymi na pewno będziemy utrzymywać kontakt.

Jak wszyscy inni uczestnicy, brałyśmy udział w ciekawych warsztatach dotyczących stereotypów, ksenofobii, rasizmu oraz tolerancji, które miały na celu pokazać nam i uświadomić, jak ważna jest znajomość innych narodowości, ich historii, kultury czy religii w budowaniu postawy tolerancji.

Każdy z uczestników brał udział w ciekawych wycieczkach, o których na pewno nie zapomnimy. Wszelkie miejsca, które odwiedziliśmy podczas wyjazdu czy też u nas w Polsce mają w sobie coś magicznego.

Bardzo miło było gościć nas osoby z Hiszpanii, Francji i Turcji. Mieliśmy szansę zrewanżować się i pokazać nasz ojczysty kraj. Mamy nadzieję, że Polska im się spodobała pomimo kapryśnej pogody. Na pewno szczególnie zapadną im w pamięć wycieczki np. do Tarnowa, Zakopanego (w tym przede wszystkim wyjazd na Kasprowy Wierch), Krakowa (m.in. zwiedzanie Wawelu), Kopalni Soli w Wieliczce, Bóbrki i Krosna oraz Zaliptu. Mieliśmy wiele szans, aby pokazać im jak urokliwa jest Polska. Nasi zagraniczni koledzy mieli mnóstwo okazji, aby spróbować naszej kuchni, tradycyjnych potraw

zarówno w domach, jak i podczas wycieczek czy też w szkole.

Czas bardzo szybko płynie i dwuletni projekt dobiega końca. Na pewno nie żałujemy decyzji podjętej już dwa lata temu o udziale w projekcie i serdecznie polecamy innym, jeśli tylko mają taką okazję, aby z niej skorzystać. Projekt Erasmus+ naprawdę dużo wnosi do naszego życia i jest czymś o czym będziemy pamiętać do końca życia.

Justyna Górowska
Kinga Mikrut
uczestniczki projektu

Pamiętam dzień, kiedy dowiedziałam się, że nasza szkoła zamierza wziąć udział w projekcie Erasmus+. Cieszyliśmy się z tego wyróżnienia i rozważaliśmy, jaki kraj chcielibyśmy odwiedzić. Dla mnie wybór był oczywisty, ponieważ zawsze chciałam zobaczyć miasto miłości – Paryż. Wymiana we Francji minęła w oka mgnieniu, pozostawiając po sobie piękne wspomnienia. Po poźegnaniu pozostało nam czekać na kolejne spotkanie w marcu 2018 roku, które wydawało nam się tak odległe. Jednak czas ten minął nam szybciej niż się spodziewaliśmy i tak w ubiegłym miesiącu rozpoczęliśmy ostatnią projektową wymianę. Tym razem to my jako gospodarze chcieliśmy zaprezentować nasze polskie tradycje z jak najlepszej strony. Była to wspaniała okazja do ponownego spotkania, jak i poznania nowych twarzy. Tydzień rozpoczęliśmy niedzielą wycieczką do Tarnowa, podczas której trzeba przyznać zwariowana polska pogoda nas nie zawiodła. W naszym programie nie mogło zabraknąć wycieczki do Wieliczki i Krakowa – miasta Królów Polski. Pojechalismy także do Zakopanego, gdzie zobaczyliśmy Krupówki, zaopatrzyliśmy się w oscypki i wyjechalismy kolejką linową na Kasprowy Wierch. Mimo widocznego na twarzach zmęczenia uczestników, nieprzyzwyczajonych do polskiego tempa zwiedzania, nie dało się ukryć, że polskie Tatry zrobiły na nich ogromne wrażenie.

MAŁGORZATA GADEK

Nie samą nauką żyje uczeń. Liceum im. Kopernika w Tuchowie oferuje nie tylko bardzo dobre przygotowanie do matury i późniejszej drogi na studia, ale także ma wiele osiągnięć sportowych. Uczniowie mają do dyspozycji lekcje z wychowania fizycznego. W klasach o profilu sportowym organizowane są ponadto dodatkowe zajęcia sportowe. Liczne treningi, sparingi, wyjazdy na obozy kondycyjne, narty, łyżwy pozwalają rozwijać kulturę fizyczną oraz z powodzeniem uczestniczyć w licznych zawodach sportowych. Zarówno chłopcy, jak i dziewczęta z naszego LO zajmują czołowe miejsca w rozgrywkach międzyszkolnych organizowanych przez powiat tarnowski. Zapraszamy do szczegółowej lektury osiągnięć sportowych „Koperników” oraz ich nauczycieli Doroty Kajmowicz i Pawła Słowika w I semestrze obecnego roku szkolnego.

Sport w tuchowskim liceum

Poniżej prezentowany tekst opracowała uczennica klasy IIb Paulina Kajmowicz.

13 listopada 2017 r. odbyły się Mistrzostwa Powiatu Tarnowskiego w drużynowym tenisie stołowym dziewcząt i chłopców w hali sportowej ZSOiZ w Ciężkowicach. W zawodach wzięło udział sześć szkół z powiatu tarnowskiego. Nasze dziewczyny: Patrycja Firlit i Gabriela Hudyka; wywalczyły pierwsze miejsce, pokonując w finale drużynę z Zakliczyna. Kolejne zawody odbyły się 14 marca 2018 r.

W rozegranych w Wojnicz finałach powiatowych w koszykówce udział wzięło siedem szkół. Reprezentacja naszej szkoły wygrała wszystkie spotkania, a w finale dziewczyny wysoko (20:0) pokonały reprezentantki Ciężkowic oraz Gromnika i Wojnicza, dzięki czemu **zdołały I miejsce**. Z dumą możemy kierować pochwałą do drużyny oraz nauczycielki pani D. Kajmowicz.

Finał Mistrzostw Województwa Małopolskiego w koszykówce odbył się 9 marca br. w hali TOSiR w Tarnowie. Nasze zawodniczki pokonały zdecydowanie szkołę z Brzeska, a po wyrównanym meczu uległy jednemu punktem szkole z Tarnowa, która awansowała do rozgrywek wojewódzkich. Nasze reprezentantki pracowały ciężko, aby dostać się do

finałów i zasłużenie zdobyły **II miejsce**. **K o l e j n e zawody odbyły się 5 stycznia br. w Zakliczynie**. Tym razem pole do popisu mieli chłopcy w finałach powiatowych w koszykówce. W turnieju wzięło udział sześć drużyn. Nasza reprezentacja w pierwszym meczu uległa nieznacznie uczniom z Gromnika, a w kolejnym chłopcy pokonali Ciężkowice i awansowali do strefy medalowej. Następnie stawili czoło, jak się okazało, późniejszym zwycięzcom, czyli reprezentacji gospodarzy. Ten mecz przegraliśmy w końcówce. Na koniec wysoko pokonujemy

Opiekun drużyny: Paweł Słowik.

Turniej piłki siatkowej miał miejsce **16 stycznia br.** w tuchowskim CKZiU. Udział w nim wzięło sześć szkół z powiatu tarnowskiego. W pierwszym meczu grupowym dziewczętom przyszło się zmierzyć z uczennicami z Ciężkowic, które zwyciężyłyśmy 9:2. Następnie nasza drużyna pokonała Zakliczyn 5:3 i awansowała do grupy finałowej z pierwszego miejsca. W walce o medale nasze reprezentantki wysoko pokonały szkołę z Gromnika i gospodarzy, zajmując zasłużenie **pierwsze miejsce w powiecie**. Jesteśmy bardzo dumni z drużyny w składzie: Jeleni

Jednak projekt ten nie opierał się wyłącznie na zwiedzaniu. Zespołowo udało nam się ukończyć pracę nad czwartą częścią komiksu dotyczącego historii i kultury Polski, wzięliśmy udział w warsztatach dotyczących budowania tolerancji, czyli tematu wiodącego naszego projektu. Nasi korespondenci mieli szansę zmierzyć się z naszym ojczystym językiem, co okazało się zadaniem nie tak łatwym do wykonania. Oprócz tego wzięliśmy udział w lekcji tańca irlandzkiego, zakończonej coroczną paradą z okazji Dnia św. Patryka, która wpisała się w tradycję naszej szkoły. Jednak wszystko co dobre kiedyś dobiega końca i tak naszą tygodniową wymianę zakończyliśmy w niedzielę imprezą pożegnalną, podczas której ostatni raz mogliśmy spędzić czas wszyscy razem. Pozostało nam wiele wspomnień, zdjęć i nadzieja, że jeszcze kiedyś nieprzewidywalny los może postanowi skrzyżować nam drogi.

Bardzo się cieszę, że miałam szansę wziąć udział w tym projekcie i poznać tylu wspaniałych ludzi. Jestem dumna, że to właśnie „Kopernik” mógł reprezentować nasz kraj. Praktycznie przez cały mój pobyt w liceum byłam zaangażowana w przygotowania do wymiany, dlatego też ciężko uwierzyć, że to już koniec tej przygody. Z pewnością mogę powiedzieć, że Erasmus przyczynił się nie tylko do rozwoju moich umiejętności językowych, poszerzenia wiedzy o innych kulturach, ale też dzięki niemu stałam się bardziej odpowiedzialną i dojrzałą osobą. Dlatego chciałabym podziękować wszystkim nauczycielom za poświęcenie swojego czasu, aby stworzyć nam możliwość takiego samorozwoju.

Kinga Łyda
uczestniczka projektu

**Nowi ludzie,
szok kulturowy,
trudny przygotowanie, ..., ale
również radość**

i podziękowania za projekt – naprawdę warto było wziąć w nim udział!

Dwa lata projektu „I CHANGE” minęło w mgnieniu oka. Dopiero co zaczynałem liceum i wówczas, w dzień rozpoczęcia roku szkolnego, przekazano nam informację, że nasza szkoła bierze udział w programie Erasmus+ wraz ze szkołami z Hiszpanii, Francji i Turcji. Do rekrutacji zgłosiło się sporo osób, głównie do Hiszpanii i Francji. Mało kto odważył się wybrać egzotyczną Turcję.

Postanowiłem, że spróbuję, choć wymiana miała odbyć się dopiero rok później, we wrześniu 2017 r. Na ten właśnie wyjazd zgłosiło się oprócz mnie 4 osoby, dokładnie tyle, ile trzeba było. Mieliśmy więc pewność, że wszyscy pojedziemy. Potem rozpoczęły się przygotowania do wymiany w Hiszpanii, w międzyczasie braliśmy udział w zajęciach filmowych na temat inności, bycia obcym, które prowadził p. Mariusz Widawski. Seria obejrzanych przez nas filmów pozwoliła na poszerzenie naszej wiedzy na temat innych kultur, religii i poglądów. Braliśmy także udział w kilku wycieczkach tematycznych, m.in. do Muzeum Etnograficznego w Tarnowie, gdzie zapoznaliśmy się z historią żyjących na naszym terenie Romów. Po wyjeździe naszych koleżanek do Hiszpanii reszta grupy projektowej była ciekawa tego, co właśnie dzieje się we Fuengirolí, mieście, gdzie znajduje się nasza partnerska szkoła. Codzienne relacje potęgowały naszą niecierpliwość na kolejne wymiany. Potem kolejna grupa udała się do Francji, co oznaczało, że potem kolej na nas. W końcu nadszedł 24 września – dzień odjazdu. Dla kilkorga z nas pierwszy lot samolotem, po kilku godzinach byliśmy już w Azji – dla nas kompletny szok kulturowy. Sama wymiana była już wielokrotnie opisywana, więc nie ma sensu się powtarzać. Teraz, kiedy nadszedł

czas podsumowań, chciałbym wyrazić wdzięczność swoją i wszystkich innych uczestników wymiany wobec tych, bez których nie miałyby ona miejsca, a więc: koordynator projektu, p. Lucynie Ryndak, p. Anecie Szupieńskiej, p. Katarzynie Armatys-Kawalerkiej, innym nauczycielkom biorącym udział w wyjazdach, a w sposób szczególny naszym rodzicom, którzy podjęli wszelkie trudy przygotowania nas do wymian oraz przyjęcia naszych wymienników.

Minione dwa lata to czas poznawania innych, a w tym kontekście także nas samych. Dzisiaj inaczej patrzę na świat niż na początku projektu. Nauczyłem się wielu praktycznych rzeczy, podszkoliłem swoją znajomość języka angielskiego, jednocześnie mogąc wreszcie wykazać się jego zastosowaniem w życiu. Mogłem także poznać podstawy języków naszych partnerów, porozmawiać z nimi o ich sposobie patrzenia na świat. Uświadomiło mi to, że istnieją pewne uniwersalne wartości, na które wcześniej nie zwracałem uwagi. Wymiana to oczywiście wyjazd do nieznanego mi wcześniej kraju, ale także poznanie wielu nowych ludzi, historii Turcji, kultury muzułmańskiej i mentalności bliskowschodniej. Oczywiście nie obyło się bez problemów i potknięć, ale to one wzmocniają smak całego wysiłku. Praca w grupie międzynarodowej dała nam wiele radości, ale i pomogła w takiej pracy na co dzień w szkole. Dzisiaj część grupy projektowej kończy edukację w liceum, część pozostanie jeszcze w naszej szkole, jednak nie będziemy mogli, jako przyszłorocznicy maturzyści, brać udziału w podobnych przedsięwzięciach, które miejmy nadzieję będą organizowane. Dziś chciałbym zaapelować do młodszych kolegów i koleżanek, aby brali udział w takich projektach, jeżeli tylko będą miały miejsce. Nie gwarantuję, że będzie łatwo, jednak po latach zobaczycie, że było warto. Mam nadzieję, że doświadczenia z Erasmusu pomogą nam w dorosłym życiu, a na pewno na zawsze zapamiętamy te wspaniałe chwile.

Jakub Pypeć
uczestnik projektu

KAMERALIA PO RAZ DRUGI

WOJCIECH GURGUL

**12 maja 2018 roku
o godz. 17.30 w sali
widowskowej
Domu Kultury w Tuchowie
wystąpi zespół Felice Guitar
Quartet z Jarosławia.**

W skład kwartetu wchodzi czwórka utalentowanych gitarzystów: Dorota Perczyńska, Natalia Kornatka, Olga Hala oraz Kacper Kardasiński. Młodzi muzycy, koncertujący obecnie po całej Polsce, mają na swoim koncie wiele nagród na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach, a wśród nich podkreślić należy I nagrodę w International Ensemble Competition w Fullerton

w USA w kategorii Small Ensemble Youth Division, którą zespół zdobył w zeszłym roku.

Koncert, w ramach którego odbędzie się również wręczenie nagród oraz występy laureatów, będzie zwieńczeniem drugiej edycji Tuchowskich Kameraliów Gitarowych – wydarzenia poświęconego zespołom kameralnym z udziałem gitary klasycznej, które organizuje Szkoła Muzyczna I stopnia w Tuchowie. Imprezę rozpocznie konkurs wykonawczy dla zespołów od duetu do nonetu ze szkół muzycznych I stopnia z regionu południowej Polski. W jury konkursu zasiądą: mgr Mirosław Franczak, kompozytor i gitarzysta z Tychów, mgr Barbara Gładysz-Wszolek, tuchowska wokalistka, pianistka i kameralistka oraz mgr Łukasz Szlagowski, gitarzysta i pedagog z Pomorza, nauczyciel zwycięskiego zespołu w starszej grupie w I Tuchowskich Kameraliach Gitarowych. Przesłuchania rozpoczną się o godzinie 9.00 w sobotę 12 maja 2018 r. w Sali kameralnej im. Agnieszki Kowalik w Szkole Muzycznej I stopnia w Tuchowie.

Uzupełnieniem konkursu będą warsztaty obcica scenicznego, które poprowadzi Anna Siek – aktorka i gitarzystka, związana m.in. z krakowskimi teatrami Sztuka na wynos oraz Teatr STU. Oprócz tego przez cały czas trwania Kameraliów swoje stoisko prowadzić będzie polsko-czeska firma PMChord, która zaprezentuje swoje instrumenty, akcesoria oraz czeskie publikacje nutowe.

Warto zauważyć, że Szkoła Muzyczna I stopnia w Tuchowie w kwietniu 2018 roku wydała pamiątkową publikację związaną z I Tuchowskimi Kameraliami Gitarowymi. W 36-stronicowym zeszycie znalazły się m.in. programy wszystkich zespołów uczestniczących w konkursie, opis wydarzeń, notki o artystach i jurorach oraz – co najważniejsze – partytura oraz głosy solowe dedykowanego Kameraliom i prawykonanego w ramach I edycji utworu *Mały podstęp* na orkiestrę gitarową autorstwa Michała Lazara.

Serdecznie zapraszamy do udziału w II Tuchowskich Kameraliach Gitarowych, a w szczególności do wysłuchania koncertu zespołu Felice Guitar Quartet!

Izabela, Adamczyk Weronika, Wąs Anna, Sosnowska Wiktoria, Hudyka Gabriela, Schabowska Kinga, Jamka Marta, Knapik Anna, Mikrut Maja, Dudek Wiktoria, Kulikowska Ewa. Opiekun drużyny: Dorota Kajmowicz.

30 stycznia br. w Gromniku kolejne zawody w siatkówce dziewcząt. Drużyna dziewcząt w składzie: Schabowska Kinga, Kwiek Milena, Sosnowska Wiktoria, Hudyka Gabriela, Poręba Anita, Kalupa Emilia, Uchwat Katarzyna, Kordela Joanna i Ryznar Anna zajęła **II miejsce w półfinałach powiatowych**. Opiekun: mgr D. Kajmowicz.

Miesiąc później, w dniach **27 i 28 lutego br.** odbyły się finałowe turnieje powiatowe w piłce siatkowej

chłopców oraz dziewcząt w Gromniku. W zawodach uczestniczyły po cztery najlepsze drużyny z powiatu, w tym nasza reprezentacja! Dziewczęta rozegrały bardzo wyrównany turniej. O poszczególnych miejscach zdecydowała różnica „małych” punktów. W takim układzie nasze uczennice uplasowały się na **IV miejscu**, pomimo pokonania zespołu z Ciężkowic. W pozostałych meczach nawiązały wyrównaną walkę, ulegając w końcówkach setów. Wygrała drużyna z ZSOiZ Gromnik, na drugim miejscu znalazł się ZSOiZ Ciężkowice, następnie CKZiU Tuchów i LO Tuchów.

Turniej chłopców miał jednego faworyta – była to drużyna z Gromnika, która bez większych problemów pokonywała przeciwników w każdym secie. Wyrównana walka toczyła się natomiast o miejsca II-IV. Niestety, ostatecznie chłopcy również znaleźli się na najgorszym dla sportowca miejscu. II miejsce wywalczyła szkoła z Zakliczyna, a miejsce III przypadło uczniom z Ciężkowic. Wydaje się, że do lepszych miejsc zabrakło trochę szczęścia, ale jak to w sporcie – najbardziej liczył się udział i podjęcie walki. Drużyna chłopców miała okazję zaprezentować się w koszulkach „Powietrze Tuchów”, korzystając w ten sposób z możliwości propagowania idei walki ze smogiem w Tuchowie i nie tylko. Tak jak w poprzednich zawodach uczniów wspierali opiekunowie: Dorota Kajmowicz oraz Paweł Słowik.

**OGŁASZA NABÓR
KANDYDATÓW**

na rok szkolny
2018/2019

Prowadzimy zajęcia w dwóch cyklach nauczania:
4-letnim (dzieci do 16 lat)
6-letnim (dzieci do 10 lat)

Wniosek o przyjęcie do szkoły należy pobrać i złożyć w sekretariacie do dnia **7 maja 2018 r.**

Badanie przydatności odbędzie się **10 i 11 maja 2018 r.** w Szkole Muzycznej I stopnia w Tuchowie w budynku A (nad pocztą)

Wszystkie istotne informacje znajdują Państwo na stronie internetowej szkoły i pod numerem telefonu

Nauka w naszej szkole jest bezpłatna!

ZAPRASZAMY!

Szkoła Muzyczna I stopnia w Tuchowie
ul. Jana Pawła II 2
33-170 Tuchów
tel. 14 652 03 07
sm1@tuchow.pl
www.sm.tuchow.pl

Sukcesy „Młodych Fizyków” ze Szkoły Podstawowej im. St. Staszica w Tuchowie

26 marca w auli Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej odbył się finał ogólnopolskiego interdyscyplinarnego konkursu pod nazwą: VI Doświadczalny Konkurs Fizyczny „Piękne doświadczenie, fascynujące wyjaśnienie”. Miło nam poinformować, że drużyna ze Szkoły Podstawowej im. St. Staszica w Tuchowie pod nazwą Cienki Squad (Dawid Pieprzyski – kapitan i Patryk Piórkowski) zdobyła, ex aequo, II miejsce w Polsce!

Konkurs składał się z trzech części. I etap polegał na przygotowaniu i wykonaniu eksperymentu, z którego należało wykonać pełną dokumentację, tj. kilka zdjęć zestawu doświadczalnego, nagranie jego przebiegu, a następnie opracowanie jego wyniku i określenie błędu pomiarowego wyznaczonej wielkości lub dyskusja otrzymanej zależności funkcjonalnej. Jak mówi kapitan zespołu: „Długo nie szukaliśmy pomysłu na to, co moglibyśmy zaprezentować. Nie chcieliśmy się ograniczać do wykonania samego doświadczenia przy użyciu gotowych przyrządów. Postawiliśmy na najbardziej ambitny projekt, nad jakim dotychczas dane nam było pracować – generator Van de Graaffa, czyli elektrostatyczny generator wysokiego napięcia. Sam pomysł na budowę takiego urządzenia pojawił się dużo wcześniej, lecz dopiero udział w konkursie był impulsem do działania i rozwinięcia projektu. Jeszcze przed nowym rokiem powstały pierwsze plany i zaczęliśmy kompletować potrzebne części, by wraz z początkiem stycznia rozpocząć budowę. Intensywna praca trwała nieprzerwanie przez cały miesiąc, gdyż termin nadsyłania prac mijał 29 stycznia. Kilka dni przed terminem z powodzeniem udało nam się uruchomić generator i przeprowadzić doświadczenia z jego udziałem. Wysłaliśmy nagrane materiały i oczekiwaliśmy na wyniki”.

Uczestnicy, którzy zakwalifikowali się do II etapu konkursu, musieli rozwiązać zestaw zadań teoretycznych z zakresu fizyki i matematyki. Arkusz rozwiązywało się online, a umieszczony był na platformie edukacyjnej organizatora. Na rozwiązanie 30 zadań uczniowie mieli 2 godziny.

Do III etapu mogło zakwalifikować się 15 zespołów. „Przygotowania do finału trwały tydzień i obejmowały w głównej mierze dopracowanie naszej maszyny. Gotowy do zaprezentowania generator wraz z niezbędnym sprzętem zapakowaliśmy do gminnego samochodu (za udostępnienie auta jesteśmy bardzo wdzięczni Burmistrzowi Tuchowa panu Adamowi Drogosiowi) i wyruszyliśmy. Udział w finale i prezentacja własnoręcznie zbudowanej maszyny przed komisją konkursową w gmachu uczelni wyższej była dla nas zupełnie nowym doświadczeniem. Na prezentację naszego urządzenia i przeprowadzenie doświadczenia z jego udziałem mieliśmy 15 minut (choć w moim odczuciu trwało to wszystko 3 minuty). Opisałyśmy nasz generator, przedstawiliśmy jego działanie i przeprowadziliśmy na żywo doświadczenie” – dodaje Dawid. Podczas prezentacji oceniana była

przede wszystkim formą przedstawienia eksperymentu oraz stworzenie atmosfery zainteresowania pięknym doświadczeniem fizycznym. Tematyka doświadczeń i eksperymentów prezentowanych przez finalistów była bardzo zróżnicowana i dotyczyła takich zagadnień jak: hydrostatyka, programowanie, optyka, zasady dynamiki Newtona czy elektrostatyka. W tej rundzie Cienki Squad był bezkonkurencyjny i otrzymał maksymalną liczbę punktów. O finałowym miejscu decydowała suma punktów uzyskanych na wszystkich etapach konkursu (maksimum 100 punktów). Drużyna z Tuchowa uzyskała łącznie 86 punktów – do pierwszego miejsca zabrakło jedynie, a może aż 2 punktów. Na koniec Dawid stwierdził: „W dalszym ciągu będziemy chcieli rozwijać projekt naszego generatora, aby mógł służyć innym w poznawaniu zasad elektrostatyki

i prądu elektrycznego. Ja sam mam w zamyśle kolejne projekty, które będę chciał zrealizować z Patrykiem... i w przyszłości niewątpliwie przeskoczmy to, co do tej pory udało nam się zrobić”.

Jak podkreślali organizatorzy, tegoroczna 6. edycja konkursu pierwszy raz w historii była na bardzo wysokim poziomie.

Organizatorami konkursu byli:

- Łódzki Kurator Oświaty,
- Stowarzyszenie Nauczycieli Fizyki Ziemi Łódzkiej,
- Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej,
- I Liceum Ogólnokształcące w Łodzi.

5 kwietnia w sali Instytutu Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego (Kampus UJ) odbyła się uroczystość wręczenia zaświadczeń i nagród laureatom i finalistom Małopolskiego Konkursu z Fizyki. Wśród 35 nagrodzonych był **Jacek Kamiński**, który uzyskał **tytuł finalisty**. Organizatorem Małopolskiego Konkursu z Fizyki był Małopolski Kurator Oświaty przy merytorycznym wsparciu Polskiego Towarzystwa Fizycznego – Oddział Krakowski.

Serdecznie gratuluję uczniom sukcesów i wierzę, że udział w konkursach będzie dla nich pierwszym krokiem na drodze do studiów ścisłych.

**Opiekun uczniów
Piotr Pierzchała**

Co żonglowanie ma wspólnego z czytaniem?

Projekt edukacyjny klasy 2a gimnazjum w Tuchowie

KATARZYNA KRUPA

Klasy drugie gimnazjum jak co roku o tej porze prezentowały efekty pracy nad projektami edukacyjnymi.

Klasa 2a wzięła udział w projekcie pt. „Co żonglowanie ma wspólnego z czytaniem?”. Praca nad przygotowaniem się do samego przedsięwzięcia rozpoczęła się już w październiku, kiedy to uczniowie wzięli udział w dwudniowej wycieczce szkolnej, podczas której brali też udział w zajęciach cyrkowych. Następnie w Szkole Podstawowej im. S. Staszica w Tuchowie sami uczniowie prowadzili zajęcia z nauki żonglowania z dziećmi ze świetlicy szkolnej. Zamiar był taki, aby wybrać grupę dzieci, które mają trudności w czytaniu, są nadpobudliwe ruchowo i sprawiają trudności wychowawcze. Skutek był taki, że młodzież nie mogła odpędzić od siebie chętnych, więc zwykle na żonglowanie szli wszyscy, którzy tylko chcieli. Dzieci codziennie zaglądały do biblioteki i pytały: *Czy będą dziś zajęcia z żonglowania? A mama mi kupiła specjalne piłeczki! A tato próbował i nie umiał! A ja już umiem!*

Uczniowie klasy 2a w listopadzie raz w tygodniu doskonalili swoje umiejętności posługiwania się nie tylko piłeczkami do żonglowania, ale też innymi przyrządami cyrkowymi takimi jak: obręcze, chusty, diabeł, flower stick, talerzyki, maczugi pod czujnym okiem trenera Wacława Krupy i wychowawcy klasy Justyny Jaworskiej-Lipki. Nauczycieli się też sami wykonali piłeczki (z ryżu, baonów i skarpeteczek jednorazowych), którymi można uczyć żonglować dzieci. Efekt tego był taki, że Natalia Nalepka wśmieszenie żonglując obręczami, może to robić nawet z zamkniętymi oczami, zaraziła tym Sarę Sowę i wspólnie ćwiczyły przerzuty między sobą. Utalentowanym specjalistą od maczug – najtrudniejszej żonglerki – okazał się Mateusz Koczwara, ale Natalia Wzorek podczas żonglowania piłeczkami wykonywała nawet obroty i przerzucała piłeczki pod nogami. Chusty to domena Jowity Grzebień i Oli Jagiełło, które wdzięcznie popisowały się przed rodzicami swoimi umiejętnościami. Diabeł świetnie opanowali Szczepan Rapała i Bartłomiej Janas. Niestety zbyt niski sufit nie pozwalał im na spektakularny pokaz wyrzucanych diabła, które chłopcy potrafili wyrzucić na wysokość domu mieszkalnego i złapać z powrotem na nitkę łączącą dwa patyczki. Skoro o patyczkach mowa to kręceniem talerzyków nawet kilku jednocześnie zajął się Hubert Starzyk, który długo nie mógł uwierzyć we własne siły, ale jest dowodem na to, że jak się chce, to można. Uczniowie, którzy prowadzili zajęcia z żonglowania dla dzieci ze świetlicy, pytali ich tabliczką mnożenia i zachęcali do czytania książek to: Izabela Zajac, Hubert Starzyk, Aleksandra Jagiełło, Jowita Grzebień, Mateusz Koczwara. Opiekunem tej grupy byłam ja. Druga grupa z klasy 2a pod opieką

Małgorzaty Solarz miała za zadanie uwiecznić na zdjęciach i filmikach działania grupy pierwszej. Byli to: Filip Sajdak, Hubert Potok i Jakub Kulig. Opracowaniem, przeprowadzeniem i omówieniem ankiety na temat pracy mózgu podczas żonglowania i wpływu tych działań na naukę czytania oraz w ogóle naukę, zajęła się grupa pod opieką Piotra Pierzchały, a byli to: Bartłomiej Janas, Justyna Galus, Maryna Stańczyk, Konrad Bączek, Jakub Banach, Joasia Kurczab. Prezentację multimedialną na temat w ogóle żonglowania i jego wpływu na nasz mózg zajęła się grupa Pauliny Stachury-Buś. W jej skład wchodził: Igor Stefan, Dawid Mirek, Dawid Smalarz. Wykonaniem przepięknych zaproszeń dla gości specjalnych, którymi byli burmistrz Tuchowa Adam Drogoś i Wacław Krupa nauczyciel, wychowawca, trener tenisa stołowego i zapalony miłośnik żonglowania (płonące maczugi i uruchomione piły motorowe w planie na przyszłość) zajęła się Gabrysia Wojtanowska. Dekoracje do sali wykonała Wiktoria Kamysłowska i wszyscy koledzy i koleżanki pomogli w ich założeniu.

W realizacji projektu bardzo pomógł nam Wacław Krupa, który jak podkreśliła Justyna Jaworska-Lipka zaraził niektórych uczniów ciekawym... sportem?, umiejętnością? Nie wiem jak nazwać czynności związane z żonglowaniem. Mam tylko nadzieję, że ta praca mojej grupy przyniesie efekty... może nie za 7 dni, miesiąc, ale kiedyś w przyszłości tym mniejszym dzieciom, które teraz uczą się żonglować (ponieważ moja grupa nadal w wolnej chwili wpada do świetlicy szkolnej na naukę żonglowania chętnych dzieci po 15 minut) będzie łatwiej czytać, skoncentrować uwagę, uczyć się matematyki i fizyki, a przede wszystkim aktywnie i w ciekawy sposób spędzać wolny czas. Okazało się bowiem, że można wytrzymać bez telefonu komórkowego w ręce, bo diabeł było ciekawsze, flaster stick intrygujący, a podrzucanie chust wdzięczne i można było je podziwiać.

Dziękuję wszystkim rodzicom, którzy przybyli na prezentację naszego projektu, a szczególnie pani Agnieszce, która odważyła się podjąć próbę żonglowania piłeczkami i wspinała jej to wyszło. Zwykle ludzie postrzegają żonglerkę jako domenę cyrkowych kłauzów lub zabawę dla mało poważnych ludzi. Sami z chęcią popatrzą, ale spróbować się nauczyć to jednak już nie dla nich. Tym bardziej dziękuję Agnieszce Wzorek i córce Karolinie za odwagę.

Żonglerka to niebywały trening dla naszego mózgu!

Pomaga rozwijać koncentrację, rozwija koordynację oko-ręka, wprowadza umysł w stan zrelaksowanej koncentracji, tak jak pisałem w kursie szybkiego czytania, poszerza on nasze pole widzenia, ćwiczy refleks, równowagę, poczucie rytmu, rozwija także naszą wyobraźnię oraz wpływa na zdolność logicznego myślenia i zdolności matematyczne, oraz rozwija oburęczność. Mało tego wpływa również pozytywnie na nasze

serce oraz naczynia krwionośne. Po wzięciu pod uwagę powyższych zalet żonglowania, zaczęto uczyć go również dzieci z dysleksją oraz nadpobudliwością.

Stosowane jest również jako terapia terapeutyczna oraz pomoc-

nicza w procesie edukacji i pracy z dziećmi.

Tak więc nie ma na co czekać, łap za piłki, cytryny, kokosy lub cokolwiek co masz pod ręką, a nadaj się do nauki żonglowania, ponieważ już wiesz, co potrafi zdziałać żonglerka.

Oto kilka opinii rodziców

Uważam, że prezentacja pt.: „Co żonglowanie ma wspólnego z czytaniem?” przygotowana przez uczniów kl. 2a została przeprowadzona bardzo profesjonalnie. Widać było, że włożyli dużo pracy w przygotowanie tego typu projektu. Dowiedziałam się wielu ważnych i ciekawych informacji dotyczących rozwoju mózgu. Oceniam pozytywnie tę prezentację i bardzo się cieszę, że mój syn w niej uczestniczył.

Elżbieta Koczwara

Bardzo interesująca tematyka projektu związana z czytaniem. Widać było wielką integrację klasy 2a. Bardzo dobrze, że każdy się zaprezentował. Jako nauczyciel zauważam też inne pozytywne strony tego rodzaju działań. Dzieci młodsze nie boją się starszych, przybijają sobie piątkę, rozmawiają na korytarzu szkolnym. To bardzo miłe i potrzebne.

Barbara Potok

Projekt klasy 2a „Co żonglowanie ma wspólnego z czytaniem?” był bardzo trafnym wyborem. W codziennym życiu wydaje się nam, że żonglerka nie ma wpływu na nasze życie, ale młodzież pokazała w swoim projekcie, jak jest ważna dla rozwoju naszego mózgu. Prezentacja odbyła się w bardzo fajnej i wesołej atmosferze. Młodzież pokazała swoje umiejętności

żonglerskie na różnych przyrządach. Atrakcją było nagranie i montaż ankiety, w której występowali rodzice i znajomi dzieci z klasy 2a. Dziękujemy wszystkim opiekunom za wsparcie i pomoc naszym dzieciom w przeprowadzeniu tego przedsięwzięcia.

Agata Zajac

Projekt był bardzo udany i w bardzo ciekawy sposób zaprezentowany. Zachwyciła mnie umiejętność żonglowania różnymi przedmiotami, a co za tym idzie-wytrwałość i poświęcenie uczniów w opanowaniu tej trudnej sztuki. Zdumiewające były też przedstawione w projekcie wnioski dotyczące wpływu żonglowania na pracę mózgu. Cieszę się, że miałam możliwość oglądnięcia projektu i jestem przekonana, że w niejednej osobie zrodziła się chęć zdobycia umiejętności żonglowania.

Agnieszka Wzorek

Na koniec dodam, że specjalne podziękowania w imieniu wszystkich opiekunów projektu „Co żonglowanie ma wspólnego z czytaniem?” kieruję do Agnieszki Wzorek i Karoliny, które zgodziły się podjąć próbę żonglowania piłeczkami w obecności uczniów, dzieci, rodziców i gości. Z tym niełatwym zadaniem poradziły sobie doskonale!

Julia Grzenia uczennica Szkoły Podstawowej w Siedliskach (oddziały gimnazjalne) otrzymała wyróżnienie w konkursie literackim „Na tatrzańskim szlaku”

EWAUSTJANOWSKA

Na górach jakieś dzieje się dziwne, przedziwne!

W skłębionych chmur bałwanach słońce się tumani... /Leopold Staff/

Oto motto tegorocznej XIII edycji konkursu literackiego „Na tatrzańskim szlaku”.

5 kwietnia w Centrum Edukacji Przyrodniczej Tatrzańskiego Parku Narodowego w Zakopanem odbyło się uroczyste wręczenie nagród i podsumowanie tego właśnie konkursu.

Organizatorami są Szkoła Podstawowa im. Legionów Polskich w Poroninie oraz Tatrzański Park Narodowy. Cele konkursu natomiast pięknie wpisują się w idee wychowania w duchu poszanowania i rozwijania polskiej kultury, a także miłości do polskiego krajobrazu, który zawsze był wyjątkową inspiracją dla wielu wspaniałych twórców, m.in. Leopolda Staffa. Organizatorzy postanowili przypomnieć postać tego poety w 140. rocznicę urodzin.

Uczennica Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach Julia Grzenia postanowiła wystartować w kategorii: opowiadanie. Regulamin konkursu wyraźnie zaznaczał, że ma to być opowiadanie

o niezwykle zdarzeniach rozgrywających się w tatrzańskiej scenerii.

Opiekunem naukowym Julii była p. Ewa Ustjanowska.

Dla wszystkich ciekawych stylu początkującej pisarki, prezentujemy fragment nagrodzonej pracy Lustro:

Pośrodku doliny rozpościerało się niezwykle, przejrzyste jezioro, niczym lustro odbijało wszystkie kształty, promienie znajdujące się na jego tafli. Aż strach było podejść lub wrzucić kamień, by nie zakłócić tego

nadzwyczajnego widoku... Promienie słońca odbijały się od niego jak piłki, tworząc nad nim poświatę pełną różnych barw. Można było dostrzec niewielkie, lśniąco niczym diamenty kamienie i drobne krzaczki, podobne do poduszek. Bariera między rzeczywistością a fikcją nie istniała... dumne szczyty odbijające się w tafli jeziora, gdzieś tam pokryte śniegiem, otwierały drzwi do innego świata. Janka z trudem mogła oderwać wzrok od tego wszystkiego...

MAMY LAUREATA I FINALISTĘ Z MATEMATYKI!

EWAUSTJANOWSKA

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach (oddziały gimnazjalne) osiągnęli wielki sukces w Małopolskim Konkursie Matematycznym! Andrzej Pradel został laureatem, natomiast Jakub Augustyn otrzymał tytuł finalisty!

To ogromny sukces naukowy tych młodych chłopców. Po wielu miesiącach ciężkiej pracy mogli w końcu cieszyć się wynikami.

9 kwietnia w auli I Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie odbyła się uroczysta gala podsumowująca Małopolski Konkurs Matematyczny. Laureaci i finaliści otrzymali z rąk kuratora oświaty zaświadczenia, które są dla nich przepustką do znakomitych szkół ponadgimnazjalnych. Wróżymy im wspaniałą karierę naukową. Może pójdą w ślady Dominika Burka, absolwenta naszej szkoły, który jest obecnie pracownikiem naukowym i pracuje nad nowymi teoriami matematycznymi współpracując z uczelniami na całym świecie. Opiekunem naukowym Andrzeja i Jakuba był pan Jacek Gawron. Wyrazy uznania – panie profesorze!

Gratulujemy także rodzicom Andrzeja i Jakuba, którzy wspierają swoje dzieci, a także uczą pokory i szacunku wobec ciężkiej pracy.

Miedzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci został ustanowiony w celu promowania pięknej literatury i grafiki dla młodego czytelnika.

Obchodzony jest 2 kwietnia, w dniu urodzin Andersena. Co roku inny kraj jest gospodarzem tego dnia, projektując i rozsyłając plakat z mottem. Polska była gospodarzem tego dnia w roku 1980, motto *Książka moim oknem na świat* wymyślił Wojciech Żukrowski, a sam plakat projektował Jerzy Czerniawski. W tym roku gospodarzem dnia jest Łotwa, motto – *W książce małe jest wielkie*.

...a skoro urodziny Andersena, to któż pięknie opowie jak wyglądało życie twórcy najpiękniejszych baśni, jak nie pani Urszula Szuster zaczytując... *pekło wielkie jajo. – Pip, pip! – odezwało się pisklą i prędko zaczęło wydostawać się ze skorupki. Było bardzo duże i brzydkie. Kaczki je były, kury dziobały, nawet dziewczyna, która ptactwu dawała jeść, odrzuciła je nogą. „Brzydkie kaczuszkę” jest uważane za najbardziej autobiograficzną baśń.*

W ten sposób, cytując fragmenty wybranych baśni pani Szuster wprowadziła nas w świat Andersena. Będąc wspaniałą znawczynią życia i twórczości pisarzy przedstawiła jego postać w bardzo ciekawy sposób, który ujął wszystkich odbiorców. Jak powiedziała pani Szuster z pięciusetstronicowej biografii można bardzo dokładnie poznać życie Andersena.

Na zakończenie spotkania z młodymi czytelnikami popularyzując książkę i czytelnictwo nasz gość przekazał do zbiorów biblioteki szkolnej „Bajśnie” oraz „Legenda i podania”.

Pani Urszula Szuster jest absolwentką polonistyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pracę rozpoczęła 1.09.1967 r. w Zarządzie Woje-

Miedzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci z udziałem Urszuli Szuster w Szkole Podstawowej w Lubaszowej – 6 kwietnia 2018 r.

wódzkim Ligi Kobiet Polskich. Od 1982 r. do 1990 r. pełniła funkcję zastępcy dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Tarnowie, a później jako pracownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego, a od 1999 r. – po reorganizacji Biblioteki – pracowała w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnowie. Na emeryturę odeszła w 2001 r. W swojej pracy szczególną uwagę poświęcała popularyzowaniu książki i czytelnictwa. Wygłosiła setki literackich prelekcji w bibliotekach i szkołach Tarnowa i regionu. Jest autorką wielu opracowań bibliograficznych dotyczących pisarzy i innych twórców kultury (w tym związanych z regionem tarnowskim). Mimo zakończenia zawodowej kariery, nadal aktywnie wspiera działalność bibliotek, poprzez spotkania z czytelnikami poświęcone ważnym zjawiskom literackim. Swoje wystąpienia kieruje zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do osób starszych. Współpracuje z Klubem Seniora przy MBP w Tarnowie, prowadzi wykłady na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Dział w Polskim Związku Niewidomych.

**Nauczyciel bibliotekarz
Małgorzata Musiał**

ANNA CICHY

9 kwietnia w Szkole Podstawowej im. Batalionu AK „Barbara” w Lubaszowej odbył się Konkurs Recytatorski.

Ponieważ w tym roku świętujemy 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości, w repertuarze znalazły się wiersze patriotyczne. Uczniowie oceniani byli w trzech kategoriach wiekowych. Najpierw zaprezentowały się przedszkolaki, następnie uczniowie klas I-III, a na końcu uczniowie klas IV-VI. Recytujących oceniała komisja, w skład której weszła pani dyrektor Barbara Dusza oraz pani Janina Cudek, która wspiera różne szkolne działania. Gościem specjalnym był w tym roku pan Zbigniew Mirosławski – poeta, wieloletni nauczyciel, z wykształcenia prawnik i historyk. Podczas gdy dla zwycięzców były przygotowywane nagrody i dyplomy nasz gość opowiedział o sobie, swojej poezji, cierpliwie odpowiadał na pytania uczniów. Zaprezentował też kilka utworów inspirowanych malarstwem, wydarzeniami teraźniejszymi i tymi z przeszłości, przyrodą, widokiem z okna.

Potem przyszedł moment z niecierpliwością oczekiwany przez uczestników konkursu. Zwycięzcy zostali ogłoszeni, nagrody rozdane.

A oto jak przedstawiają się wyniki:
Oddział przedszkolny:

1. miejsce – Magdalena Cieśla,
2. miejsce – Nadia Lisak,
3. miejsce – Gabriela Gawron i Jakub Morąg.

Klasy I-III:

1. miejsce – Aleksandra Damian (kl. III),
2. miejsce – Jakub Baran (kl. III).

SZKOLNY KONKURS RECYTATORSKI z udziałem Zbigniewa Mirosławskiego

Klasy IV-VI:

1. miejsce – Wiktoria Witkowska (kl. VI),
2. miejsce – Katarzyna Skrobot (kl. VI),
3. miejsce – Zuzanna Okaz (kl. VI).

Gratulujemy!

Z P O R A D N I czyli okiem logopedy

„Już się nie jąkam...”

Dotychczasowe badania osób jąkających się oraz statystyki pokazują, że jąka się około 60 milionów ludzi na całym świecie, w tym ponad 1% dorosłych i ok. 4% dzieci, przy czym jąkanie występuje czterokrotnie częściej u chłopców niż u dziewcząt.

W międzynarodowej klasyfikacji Zaburzeń Psychiczych i Zaburzeń Zachowania ICD-10 (1998) jąkanie zaliczane jest do zaburzeń zachowania i emocji mających swój początek w okresie dzieciństwa lub w wieku młodzieńczym. Uznawane jest jako znaczne upośledzenie płyn-

ności mówienia, którego objawami są: powtarzanie, przeciąganie, wahanie oraz pauzy. Symptomom tym mogą towarzyszyć również niekontrolowane ruchy twarzy lub innych części ciała. Bardzo często, bo aż w 50% jąkanie powstaje między 3 a 5 rokiem życia. Wspomnieć należy o występowaniu trzech okresów rozwoju ww. zaburzenia: rozwojowa nie płynność mówienia – do 6 roku życia, jąkanie wczesnodziecięce i jąkanie rzeczywiste. I tak, przy rozwojowej nie płynności mówienia nie obserwujemy napięcia mięśniowego, powtarzane są zazwyczaj sylaby, wyrazy, występują pauzy w mówieniu i rewizje (dziecko poprawia w trakcie swą wypowiedź, np. I kotek poszła... poszedł). Wymawiane są zazwyczaj nie płynnie spójniki i przyimki, ale nie występuje świadomość zaburzenia i lęk przed mówieniem. Okresy nie płynności skracają się z wiekiem, a okresy

poprawy wydłużają się. Pomimo że procent wczesnego wyzdrowienia jest bardzo wysoki, to z czasem u młodej osoby, spokojnej i łagodnej powtórzenia mogą się przekształcić w jąkanie wymagające wysiłku, powiązane z napięciem mięśniowym, włączając w to bloki i przedłużenia dźwięków. Podkreślić tutaj jeszcze raz należy, iż mimo powszechnego przekonania o samoistnym ustępowaniu ww. zaburzenia, nie powinno się lekceważyć żadnej nie płynności mówienia. Do 6 roku życia nie należy również używać w stosunku do dziecka terminu jąkanie. Natomiast przy jąkanu wczesnodziecięcym (patologicznym) obserwujemy napięcie mięśniowe – tonusy – spółgłoski najbardziej narażone: t, d, p, b. Ponadto mogą wystąpić uwarunkowania genetyczne (mogą, ale nie muszą). Jeśli dziecko ma płynnie mówiących rodziców i tak, niestety,

nic nie stoi na przeszkodzie, by jego nie płynność rozwojowa przerodziła się w jąkanie. Występuje też tutaj przeciąganie głosek, powtarzanie różnych części zdania, wyrazu, sylab, (czyli w skrócie: jąkanie może wystąpić w każdym miejscu zdania). Występuje blokowanie wypowiedzi, liczne rewizje, pauzy oraz embolofazje (wtrącanie do wypowiedzi licznych i nic nie znaczących: yyy, eee... – takich „wypełniaczy” zdaniowych). Najczęściej wymawiane są nie płynnie rzeczowniki i czasowniki. Zazwyczaj występuje świadomość zaburzenia i stopniowo pojawia się logofobia. Z wiekiem nie płynność zwiększa się, a okresy poprawy skracają się, mogą wystąpić tiki lub współruchy (ruchy wykonywane dodatkowo podczas mówienia – coś w stylu wspomagaczy wypowiedzi). Jeżeli dziecko się jąka, należy cierpliwie wysłuchać, co chce powiedzieć, reagując na treść komunikatu, a nie na fakt jąkania się. Uwagami zwiększamy jedynie jego zakłopotanie i frustrację. Ponadto nie powinno się mówić za dziecko, ponieważ to zwiększa jego niepewność, powoduje zawstydzenie

i trudności w sytuacjach, gdy będzie musiało coś powiedzieć samo. Należy też zwolnić tempo mowy i posługiwać się słownictwem dostosowanym do wieku i możliwości poznawczych dziecka. Budujemy krótkie komunikaty, pamiętając o kontakcie wzrokowym i modulacji głosu oraz mimice. Jeżeli w mowie dziecka coś nas niepokoi, powinniśmy zasięgnąć porady logopedy.

Renata Spinda
logopeda

**Powiatowa Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
w Tuchowie**
Filia w Tuchowie,
ul. Wróblewskiego 1
tel. 146526494
e-mail: filiatuchow@pppptarnow.pl
www.pppptarnow.pl

*Dawno temu, choć nikt o tym nie wie,
Marchewka rosła na drzewie,
A że tak wysoko rosła –
Była okropnie wyniosła.*

ANNACICHY

Królową dnia 4 kwietnia była oczywiście marchewka.

Dzień ten bardzo dobrze wpisał się w tematykę zajęć przedszkolnych promujących zdrowe odżywianie.

DZIEŃ MARCHEWKI

Na początku dzieci dowiedziały się, że marchewka pochodzi najprawdopodobniej z Chin. Jej poprzedniczki miały kolor fioletowy, czerwony albo różowy i wcale nie były smaczne. Obecna odmiana powstała w Holandii i stamtąd przywędrowała do Polski. Mówiliśmy też o właściwościach tego warzywa, o witaminach i minerałach występujących w marchewce. Bogactwo tych składników powoduje,

że marchewka wpływa pozytywnie na wzrok, skórę, przeciwdziała miażdżycy, chorobom wieńcowym i nowotworowym, wzmacnia odporność. Jednym słowem: samo zdrowie.

Były również marchewkowe zabawy. Przedszkolaki układały warzywa od najmniejszego do

największego. Bardzo spodobała się zabawa Marchewka parzy. Dzieci wykonały pracę plastyczną. Z woreczków i bibuły powstały pomarańczowe marcheweczki z zielonymi czuprynkami. W grupie starszaków wyrosło na tablicy Marchewkowe pole. Później na zasadzie „burzy mózgów” przedszkolaki zastanawiały się, co można dobrego przyrządzić z marchewki i w jaki sposób wykorzystać ją w kuchni.

Najważniejszą częścią dnia była degustacja. Chrupanie surowej marchewki jest bardzo zdrowe (mówi logopeda J). Korzystnie wpływa na zgryz, pracę narządów artykulacyjnych, zęby są mocne i zdrowe. Dzieci nie trzeba było specjalnie zachęcać. Marchewkowe słupeczki szybko zniknęły z talerza, a buzie były uśmiechnięte i pomarańczowe.

*Różne są cukierki, dropsy, karmelki,
kolorowe żelki, każdy by jadł.
Lecz ja daję słowo, ręczę za to głową,
że wśród nich królowa czekolada jest!*

ANNACICHY

12 kwietnia przypada słodkie święto, czyli Dzień Czekolady.

Przedszkolaki bardzo się cieszyli i każde przyniosło w tym dniu coś czekoladowego.

Usłyszały troszkę o historii czekolady, poznały też proces jej powsta-

wania od ziarna kakaowego aż do gotowego wyrobu cukierniczego. Przeczytaliśmy wiersz D. Wawilów Zapach czekolady. Następnie dzieci zamieniły się w badaczy, poznawały czekoladę różnymi zmysłami i porównywały czekoladę gorzką i mleczną: określały kolor, wachały, próbowały, a nawet słuchały, jaki dźwięk wydają czekolady przy łamaniu. Mówiliśmy też o wartościach odżywczych czekolady i jej pozytywnym wpływie na nasz organizm. Nie można było pominąć negatywnych skutków wynikających z nadużywania słodkości. Dzieci oglądały różne czekoladowe wyroby i zastanawiały się do czego można wykorzystać czekoladę. Przedszkolaki miały fajną zabawę próbując z zamkniętymi oczami różnych rodzajów czekoladowych przysmaków i odgadując ich smak. Punktem kulminacyjnym była niezwykle i całkowicie jadalna

praca plastyczna. Zamiast kartek dzieci otrzymały wafle tortowe, a za przybory malarskie posłużył krem czekoladowy i paluszki. W ten sposób powstały słodkie obrazki, które potem

zostały schrupane przez wykonawców. Cóż... nie dało się ukryć, że świętowaliśmy Dzień Czekolady, ponieważ czekolada pokrywała buzie, ręce a nawet ubranie i przedszkolne ławki.

TERESA SZYMAŃSKA
ALEKSANDER KAJMOWICZ

*Piękna, biała suknia, niewinna uroda
pozory mylące, a gra nieuczciwa
wszak pod białą suknią
ostre kolce skrywa*

/autor nieznany/

Śliwa tarnina (*Prunus spinoza*) należy do rodziny różowatych.

Jest to ciernisty krzew o wys. ok. 3 m. Pędy ma silnie rozgałęzione, gęsto pokryte kilkucentymetrowymi, ostrymi cierniami. Kora jest brązowo-czarna. Tarnina kwitnie na przełomie kwietnia i maja, przed rozwojem liści; starsi ludzie mówią, że gdy kwitnie tarnina to następuje ochłodzenie. Kwiaty tarniny są śnieżnobiałe, drobne, na krótkich szypułkach, gęsto okrywają cały krzew, który wygląda jakby przysypany śniegiem. Kwiaty intensywnie pachną miodem. Po kwitnieniu rozwijają się liście, które jesienią przybierają kolor żółty do brązowego. Owoce to pestkowce, wielkości wiśni. Dojrzewają od sierpnia do października. Ich oryginalny fioletowo-granatowy kolor ujawnia się dopiero w jesiennym i wczesnozimowym słońcu, kiedy z krzewów opadną już liście. Owoce tarniny potocznie nazywa się tarkami. Pokryte są siwawym nalotem. Są jadalne, mają działanie lecznicze. Najlepiej zbierać je późną jesienią, a nawet początkiem grudnia, ponieważ po przemarznięciu tracą cierpki smak. Można je suszyć lub używać świeże do sporządzania syropów, przecierów, domowych nalewek lub wina.

Tarki zawierają dużo witaminy C, także witaminy z grupy B, oraz sole mineralne np. magnez, żelazo, cynk, molibden. Są wyjątkowym źródłem cennych dla zdrowia antocjanów, zawierają cukry, pektyny (które szybko żelują przetwory) oraz fitosterole. Są typowym lekiem przeciwbiegunkowym. Stosuje się je w zatruciach pokarmowych. Pobudzają procesy przemiany materii. Neutralizują w organizmie wolne rodniki. Surowcem zielarskim są również kwiaty, które zbiera się na początku kwitnienia i suszy. Napar z kwiatów działa moczopędnie. Kwiaty tarniny są miododajne. Dostarczają pszczołom pyłku i nektaru.

CIEKAWE ROŚLINY MIASTA I GMINY

Tarnina to dzika śliwa, od której wywodzą się odmiany śliwy domowej

Kwitnące krzewy tarniny na Garbku

Tarnina jest cennym składnikiem zadrzewień śródpolnych. Są to niewielkie skupiska drzew i krzewów rosnące w krajobrazie rolniczym i rolniczo-leśnym. Mogą występować wśród pól, wzdłuż dróg, miedzi, rowów, na granicy lasu z polem, oraz przy zabudowaniach. Mają różne formy: kępy, pasy lub żywopłoty. Zajmują miejsca nie wykorzystywane gospodarczo np. garby wzniesień, strome stoki, wąwozy. Jedną z charakterystycznych form zadrzewień śródpolnych są tzw. czyżnie. Potocznie w nazewnictwie ludowym czyżnia to gęsta kępa tarniny. Nazwa ta przeszła do literatury naukowej i określa się nią wielogatunkowe zarośla składające się z niskich krzewów. Najczęściej w czyżniach rosną tarniny i głogi. Występują tam również jeżyny, dzikie róże, kruszyny, derenie, trzmieliny. Zdarzają się dzikie grusze, czereśnie ptasie, robinie akacjowe. Czyżnie zazwyczaj wszyscy omijają, gdyż gęste i cierniste krzewy tworzą kępy nie do przejścia.

Tarnina jako krzew pionierski pierwsza zajmuje nieużytki. Rośnie i rozprzestrzenia się szybko, gdyż tworzy odrosty korzeniowe, umacniając tym samym skarpy. Zadrzewienia śródpolne pełnią bardzo ważną rolę w środowisku. Występuje w nich

np. kilkanaście razy więcej gatunków ptaków niż na porównywalnych powierzchniach lasu. Ptaki mają tu dogodne miejsca do gniazdowania. Owocujące, cierniste krzewy nie tylko chronią ptaki przed intruzami, ale też dostarczają im w zimie pokarmu. Niektóre ptaki np. dzierzby robią sobie na kolcach tarniny spiżarnię, nakłuwając na nie złowione owady.

W tych gęstych zaroślach znajdują też schronienie ssaki owadożerne i drapieżne (np. nietoperze, jeże, ryjówki, łasice). Jest to również siedlisko gadów i płazów.

Nie można pominąć wpływu opisanych zadrzewień na mikroklimat. Ograniczają prędkość wiatru, hamują erozję wietrzną i wodną, zmniejszają dobowe różnice temperatur (przymrozki wiosenne).

W okolicach Tuchowa kępy tarniny występują bardzo często. Nie trzeba ich specjalnie wypatrywać. Widoczne są np. z drogi prowadzącej z Tarnowa. Na okolicznych wzgórzach, pod koniec kwietnia, początkiem maja – bieleją z daleka liczne kępy tarniny.

Według niektórych, nazwa naszego powiatowego miasta – Tarnów – pochodzi od tarniny. Prasłowiańskie słowo „tarn” później „ciern” oznaczało cierniste krzewy.

Kwiaty tarniny

Kartki z kalendarza - kwiecień

Spacer z wiosną

Kaczeńce przepełniły złotem
małe polanki,
kwieciami zaróżowiły się
domowe altanki.

Biegające młode brzoźki
wzdłuż wąziutkiej drogi,
w zieleni stroją włosy,
w bieli, cienkie nogi.

Tam siedzą domy w dolinie,
wsluchane w ptasim wiolinie.
Drzewa od świtu dzwonią
i płyną kwiatów wonią.

Na drózkach za klasztorem
nie spotkałam nikogo –
prócz figur wyrzeźbionych
na cześć Panu Bogu.

Błękit nieba nad stawem
przejrzał w lustrze wody
łabędzia płynącego
pełnego urody.

A na koniec spaceru
tak mi w sercu błogo –
znów podziwiać cię mogę
ma znajoma drogę.

Janina Halagarda, 10.04.2018 r.

R E K L A M A

kultura tuchów

KINO
TUCHÓW

Muzeum
Miejskie

kurier tuchowski

DOM KULTURY W TUCHOWIE

ul. Chopina 10
33-170 Tuchów
NIP: 873-21-58-118
REGON: 850341148

Nasze filie:

Dom Kultury w Burzynie 14 652 66 68
Dom Kultury w Siedliskach 14 652 54 36
Dom Kultury w Jodłowie Tuchowskiej 14 652 68 31

Skontaktuj się z nami:

tel./fax 14 652 54 36

e-mail: tuchowkultura@interia.pl

Znajdź nas na Facebooku: <https://www.facebook.com/it.tuchow>

CYFROWE 3D NAJLEPSZY DŹWIĘK I OBRAZ W CYFROWEJ JAKOŚCI

KINO PROMIEN TUCHÓW

WWW.KINO.TUCHOW.PL

GRZEGORZ NIEMIEC

Maj coraz bliżej, to miesiąc, który kojarzy się nam z długim weekendem, majówkami, grillem oraz upragnionym przez kibiców piłki nożnej finałem Ligi Mistrzów.

Może w tym roku inaczej spędzić majówkowe weekendy? Cemu by nie? Zapraszamy do Cyfrowego 3D Kina Promień w Tuchowie. Światowe i polskie premiery filmowe, balety, opery, teatry z najważniejszych europejskich miejsc kultury na świecie. Kino to nie tylko multiplexy powstałe przy centrach handlowych, ale też domy kultury, w których dawniej powstawały kina z historią i trwają po dzień dzisiejszy, gdzie życie kulturalne i artystyczne kwitnie od samego rana do późnego wieczora. Nie zwlekaj, daj się ponieść kulturze i wdepnij do Domu Kultury w Tuchowie!

Po raz pierwszy na ekranie filmowym zobaczymy samego papieża Franciszka w filmie *Tam, gdzie mieszka Bóg*. Film ukazuje historię małego chłopca Andrew, który ucieka z domu w celu odnalezienia w górach sanktuarium Jezusa. W pogoni za nim podążają jego przyjaciele. Po drodze czeka na nich wiele przygód, by ostatecznie zrozumieć, że z pomocą Boga są w stanie przeciwstawić się największym napotkanym problemom.

W kinie nie obejdzie się bez totalnej demolkę... Wszystko za sprawą Thanosa, który chce zamienić wszechświat w ruinę, jednak na swojej drodze spotka przeszkodę i to nie byle jaką! Avengersi wraz z nowymi superbohaterami będą walczyć w obronie świata w ostatecznym starciu na śmierć i życie, a to już wkrótce w filmie *Avengers: Wojna bez granic*. Fanów komedii francuskich, czyli dużej dawki humoru w najlepszej postaci, zapraszamy na film *Madame*. Rzecz dzieje się w Paryżu, jednym z bardziej kosmopolitycznych miast na świecie. Relacjonując tę grę pozorów, reżyserka opowiada jednocześnie o zderzeniu kultur i obyczajowości, a także o podziałach społecznych.

Ponadto w repertuarze kina znajdują się takie tytuły filmowe jak: *Piotruś Królik*; *Jestem najlepsza. Ja, Tonya*; *Player One*; *Wszystkie pieniądze świata*; *Tomb Raider*; *Katyn* – *Ostatni świadek*; *Paweł apostoł Chrystusa*.

Serdecznie zapraszamy!!!

Więcej informacji na stronie www.kino.tuchow.pl oraz na Facebooku: www.facebook.com/kinopromien

Wszystkie pieniądze świata

Miliarder Jean Paul Getty jest znany z nieustępliwego charakteru i skąpstwa. Gdy grupa nieznanymi sprawców porwała jego ukochanego wnuka i żąda wielomilionowego okupu, Getty odmawia zapłacenia choćby dolara. Zrozpaczona matka porwanego – Gail robi wszystko, by

skłonić teścia do zmiany zdania, ale bez skutku. Czas ucieka, a porywacze zaczynają tracić cierpliwość. Życie chłopca wisi na włosku i nic nie wskazuje na to, że uda się jeszcze zapobiec tragedii. Wtedy do drzwi Gail puka tajemniczy mężczyzna twierdząc, że jest wysłannikiem Jean Paula Getty'ego, specjalizującym się w sprawach „nie do rozwiązania”...

Seanse:
Wersja 2D z napisami
27 kwietnia – 2 maja godz. 17:00
28 kwietnia – seans odwołany

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Tomb Raider

Lara Croft to niepokorna córka ekscentrycznego podróżnika, który zniknął, gdy dziewczyna miała kilkanaście lat. Teraz, jako 21-letnia kobieta, podąża własną ścieżką, odmawiając spełnienia woli ojca, który chciał dla niej spokojnego życia. Zostawia wszystko za sobą i udaje się w ostatnie znane miejsce jego pobytu. Poszukując śladów, musi odnaleźć osławionego grobowiec na mitycznej wyspie u wybrzeży Japonii. Jeśli nie przezwycięży własnych lęków, może nie przeżyć niezwykle niebezpiecznej wyprawy. Jak wiele poświęci, by poznać tajemnicę zniknięcia ojca i zyskać miano tomb raidera?

Seanse:
Wersja 3D z dubbingiem
27 kwietnia – 2 maja godz. 19:30
28 kwietnia – seans odwołany
1 maja – seans odwołany

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

Piotruś Królik

Złośliwy, niepokorny i ciekawski Piotruś Królik to postać wyjątkowa; na jego zuchwałych przygodach wychowują się kolejne pokolenia dzieci na całym świecie. W komedii Piotruś Królik wojna tytułowego bohatera z panem McGregorem (Domhnall Gleeson) przechodzi na zupełnie nowy poziom – być może najwyższy z możliwych. Walka toczy się, oczywiście, o kontrolę nad ogrodem pana McGregora oraz o serce zakochanej w zwierzętach sąsiadki (Rose Byrne).

Seanse:
Wersja 2D
4 maja – 9 maja
godz. 10:00*, 15:00

MAJÓWKA W KINIE PROMIEN

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Jestem najlepsza. Ja, Tonya

Tonya Harding, amerykańska mistrzyni łyżwiarstwa figurowego, jedna z największych pretendentek do olimpijskich medali, znana była z niełatwego charakteru i kontrowersyjnych zachowań. Nikt jednak nie spodziewał się jak daleko zdolna jest się posunąć w walce o medale. Gdy jej główna konkurentka w amerykańskiej drużynie Nancy Kerrigan została zaatakowana przez nieznanego sprawcę, jeszcze nikt nie podejrzewał, że była to cynicznie zaplanowana napaść, która miała utorować Toni Harding drogę do olimpijskiego tryumfu.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
4 maja – 9 maja godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Player One

Rzeczywistość 2045 roku nie nastraja optymistycznie. Świat znajduje się na skraju upadku i pograżenia w chaosie. Wade Watts (Tye Sheridan) czuje, że żyje, tylko gdy ucieka do OASIS – wirtualnego uniwersum, w którym większość ludzi spędza całe dni. W OASIS można podróżować, przeżywać przygody i być kimkolwiek się zapragnie. Jedynym ograniczeniem jest własna wyobraźnia. Ekscentryczny geniusz James Halliday (Mark Rylance), który stworzył OASIS, szuka godnego następcy. Organizuje trzyetapowy konkurs, w którym nagrodą jest olbrzymia fortuna i całkowita kontrola nad uniwersum. Wade i jego przyjaciele z „Wielkiej Piątki” podejmują wyzwanie polegające na szukaniu skarbów w zakrzywionej rzeczywistości. W fantastycznym świecie – pełnym niespodzianek, ale i niebezpieczeństw – czeka ich zadanie ważniejsze niż sam konkurs. Muszą ocalić OASIS.

Seanse:
Wersja 3D z dubbingiem
4 maja – 9 maja godz. 19:30

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

Tam, gdzie mieszka Bóg

Mały Andrew ucieka z domu, by odszukać położone w górach sanktuarium Jezusa. W ślad za chłopcem wyrusza czwórka jego oddanych, szkolnych przyjaciół. Razem przeżyją wiele niezapomnianych przygód na leśnym szlaku. A przede wszystkim zrozumieją, że z Bożą pomocą są w stanie stawić czoła największym przeciwnościom.

Seanse:
Wersja 2D
11 maja – 16 maja
godz. 10:00*, 15:00
12 maja seans odwołany
18 maja – 23 maja
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Avengers: Wojna bez granic

Spektakularne starcie na śmierć i życie, obejmujące cały świat bohaterów Marvel Studios. Avengersi ramie w ramie z superbohaterami muszą być gotowi poświęcić wszystko, jeśli chcą pokonać potężnego Thanosa, zanim jego plan zniszczenia obróci wszechświat w ruinę.

Seanse:
11 maja – 16 maja
godz. 17:00 Wersja 3D dubbing
godz. 19:45 Wersja 3D napisy
12 maja godz. 17:00 – seans odwołany
18 maja – 23 maja
godz. 19:30 Wersja 2D dubbing

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł
CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

Katyn – Ostatni świadek

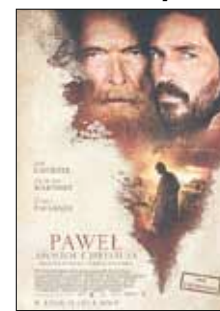

Powojenny Bristol. Dziennikarz Stephen Underwood (Alex Pettyfer) marzy o sławie i temacie, który wreszcie rozkręci jego karierę. Ta szansa rodzi się, gdy mężczyzna przypadkowo wpada na trop sprawy samobójstwa polskiego żołnierza przebywającego w lokalnym obozie dla uchodźców. Podążając za dziennikarskim instynktem, Stephen dociera do informacji o tym, co tak naprawdę wydarzyło się w Katyniu. Ich ujawnienie wpłynie na losy całej powojennej Europy.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
18 maja – 23 maja godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Paweł apostoł Chrystusa

Barwna opowieść o św. Pawle to historia jednego z najzagorzalszych przeciwników Chrystusa, nawróconego faryzeusza, który dzięki swej wierze i oddaniu stał się najważniejszym, najbardziej wpływowym apostołem.

Seanse:
Wersja 2D z dubbingiem
25 maja – 29 maja godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Madame

By wnieść pikanterii do skostniałego związku – Anne (Toni Collette) i Bob (Harvey Keitel), bogata i świetnie sytuowana para z Ameryki, przenosi się do urokliwej posiadłości w Paryżu. Po przeprowadzce do miasta miłości, małżeństwo postanawia wyprawić luksusowe przyjęcie dla swoich dystyngowanych znajomych. W trakcie przygotowań okazuje się, że na imprezę przybędzie dokładnie trzytysiąc gości. Zaniepokojona pechową liczbą osób, wierząca w przesady Anne wpada na niezwykle pomysł. Postanawia namówić swoją pokojówkę Marię (Rosy de Palma), by ta na przyjęciu udawała... hiszpańską arystokratkę. Sytuacja wydaje się opanowana. Przynajmniej do czasu! Wystarczy kilka lampek wina i rozluźniająca atmosfera, by rezolutna służąca wpadła w oko brytyjskiemu marszałkowi. Lecz burzliwy romans Marii jest zupełnie nie w smak Anne, która robi wszystko, by rozdzielić parę nieoczekiwanych zakochanych.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
25 maja – 29 maja godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

*seanse o godz. 10:00 dla grup zorganizowanych po wcześniejszym zgłoszeniu

R E K L A M A

(((24h)))

UCHRONA

- Ochrona osób i mienia
- Zabezpieczanie imprez
- Systemy alarmowe i TV dozorowa
- Patrole interwencyjne

604 11 90 70 biuro@ochrona-orzel.pl www.ochrona-orzel.pl

Filip Wantuch najlepszy

W sobotę 7 kwietnia 2018 r. w Bytomiu odbyła się trzecia edycja International Judo League w kategorii młodzików i dzieci.

Na starcie tej cyklicznej imprezy wzięło udział ponad 800 zawodników z 40 klubów z całej Polski, między innymi z tak dużych i mocnych ośrodków judo jak: Gdańsk, Warszawa, Wrocław, Opole, Kielce, Rzeszów czy Bytom.

Pięcioletnia ekipa tuchowskich judoków trenera Marka Srebro wywalczyła 2 medale.

Filip Wantuch w kategorii młodzików w wadze do 46 kg okazał się najlepszym z pośród 28 startujących w tej kategorii zawodników.

Pokonał kolejno: J. Polkowskiego (Legia Warszawa), A. Radziszewskiego (Wisła Kraków), M. Szopę (Tigers Wrocław). W walce

finałowej zwyciężył przed czasem z F. Tarkowskim (UKS Opole), zdobywając złoty medal. Drugi nasz zawodnik walczący w tej kategorii Jan Dziga zajął 9. miejsce.

Brązową medalistką została Nina Potok, która pokonała w walce o „brąz” swoją siostrę bliźniaczkę Nataszę w kategorii wagowej do 31 kg (14 zawodniczek). Tym samym Natasza sklasyfikowana została na 5. miejscu.

Klub szachowy MOSiR Tuchów

13 kwietnia w Tuchowie odbył się V Turniej Szachowy MOSiR – junior, w którym rozegrano 7 rund. Mistrzem szachowym w 2018 r. w kategorii juniorskiej do lat 14 został Michał Olszówka, wicemistrzem – Jakub Szeląg. Trzecie miejsce zajął Damian Wiejacki.

W klasyfikacji do lat 10 najlepszym okazał się Mateusz Walocha. Najmłodszym uczestnikiem był 8-letni Hubert Surmacz. Zawodnicy otrzymali puchary i medale. Sędzią zawodów był Czesław Markiewicz – instruktor w tuchowskim klubie.

Zapraszamy na kółko szachowe, w każdy piątek w godzinach od 17.00 do 19.00. Warto nadmienić, że najlepszym tuchowskim szachistą do lat 18 jest Jakub Wąs, co potwierdził zwycięstwem w turnieju „LIS SZACHOWNICY” 10 marca w Lisiej Górze oraz w Dąbrowie Tarnowskiej

14 kwietnia w turnieju o „Puchar Fundacji CORDARE” zajmując trzecie miejsce w swojej kategorii wiekowej. Natomiast w Pogórzańskiej Lidze Szachowej Powiatu Tarnowskiego w klasyfikacji juniorskiej zajmuje drugie miejsce, po rozegraniu trzech z ośmiu kolejek. W każdym turnieju wzięło udział ponad 100 szachistów z naszego rejonu w wieku od 5 do 75 lat.

W imieniu organizatorów i uczestników, dziękujemy dyrektorowi MOSiR – Markowi Srebro oraz tuchowskiej firmie bodman.com.pl za pomoc i współfinansowanie turniejów.

W najbliższym okresie klub MOSiR Tuchów weźmie udział w V edycji PLSzPT 2018 w Tarnowie 29 kwietnia oraz w II indywidualnym Otwartym Turnieju o Puchar Doliny Białej w Tuchowie 13 maja.

**Roman Kawa
współorganizator
turniejów szachowych**

FOT. ROMAN KAWA

R E K L A M A

**Centrum
Zdrowia**
TUCHÓW

NFZ
Ministerstwo
Zdrowia

Badanie realizowane w ramach programu
wykrywania raka piersi Ministerstwa Zdrowia
**Co dwa lata dla kobiet
w wieku od 59 do 69 lat**

Upewnij się w zdrowiu
**BEZPŁATNE BADANIA
MAMMOGRAFIK**

rejestracja telefoniczna
**14 65 35 250
604 430 775**

rejestracja osobista
ul. Szpitalna 1 Tuchów
od poniedziałku do piątku
w godzinach od 7.00 - 20.00
szpital przyjazny rodzinie

SIATKARKI Z UKS LIDER TUCHÓW NAJLEPSZE W ROZGRYWKACH V EDYCJI PALS 2017/2018

SŁAWOMIR WASIEK

W kwietniu 2018 r. zakończyły się rozgrywki V edycji PALS. Te ciekawe, wywołujące wiele emocji oraz skupiające coraz większą rzeszę sympatyków spotkania, zorganizowane pod patronatem TKKF w Ciężkowicach, już na stałe wtopiły się w „sportowy krajobraz” Pogórza Ciężkowickiego. Pogórska Amatorska Liga Siatkówki Kobiet w opinii uczestników zmagania okazała się strzałem w dziesiątkę, pozwalającym rozwijać pasję i zainteresowania w sposób zorganizowany.

W tym roku do zawodów przystąpiły drużyny reprezentujące 6 gmin powiatu tarnowskiego: UKS Lider MOSiR Tuchów, LO Gromnik, UKS Jedynka Tarnów, MKS Ryglice, GAS Rozwój Szerzyny, TKKF Pogórze Ciężkowice. Rozgrywki prowadzone były od listopada 2017 r. Po pięciu miesiącach zmagania oraz rozegraniu 45 meczów wyłoniono zwycięzców i rozdano pamiątkowe nagrody. Na uwagę zasługuje coraz wyższy poziom sportowy oraz organizacyjny rozgrywek. Wiele spotkań stało na wysokim poziomie, dostarczając kibicom dużo emocji spor-

towych. Liga PALS stała się doskonałą formą integracji środowisk siatkarskich w regionie; tu młodsze siatkarki mogą uczyć się tej pięknej dyscypliny sportu od starszych koleżanek w bezpośredniej rywalizacji.

Zgodnie z formułą rozgrywek po rundzie zasadniczej wszystkie zespoły spotkały się na turnieju finałowym, w którym każda drużyna grała jeden set z przeciwniczkami; dodatkowo premiiowany on był punktem doliczonym do wcześniejszego dorobku.

6 kwietnia 2018 r. w hali MOSiR w Tuchowie odbył się turniej finałowy zorganizowany po raz kolejny przez UKS Lider Tuchów we współpracy z MOSiR w Tuchowie. Oficjalnego otwarcia zawodów dokonali: burmistrz Tuchowa – Adam Drogoś, który życzył zawodniczkom dużo emocji oraz sukcesów sportowych oraz Sławomir Wasiek – organizator turnieju, który przedstawił drużyny oraz omówił regulamin zawodów.

Już po rundzie zasadniczej wiadome było, że zwycięzcą V edycji PALS będzie zespół UKS Lider Tuchów. Grając na równi, zawodniczki z Tuchowa wypracowały sobie wystarczającą zaliczkę (5 pkt przewagi) pozwalającą bez stresu zagrać w kończących zawodach. Zespół z Tuchowa uczestniczy w PALS od początku jej powstania. W dotychczasowej rywalizacji liderki dwa razy stawały na 3 miejscu podium. Zwycięstwo w V edycji jest ich dużym sukcesem i z pewnością zmotywuje je do dalszej pracy. Receptą na sukces było połączenie młodości i doświadczenia podczas budowania drużyny oraz zaangażowanie zawodniczek podczas treningów i meczów siatkarskich (9 zawodniczek z dużej 16-osobowej

kadry jest jeszcze w wieku kadetek, co dobrze rokuje na przyszłość).

Reprezentacja UKS Lider Tuchów:

Elżbieta Lebryk-Sterkowiec (c), Ewelina Starostka, Natalia Kita, Gabriela Różycka, Beata Bartkiewicz, Wiktoria Szczepańska, Sylwia Gogola, Anna Kozioł, Aleksandra Gwóźdź, Kinga Schabowska, Emilia Kalupa, Milena Kwiek, Patrycja Galas, Martina Duran, Martyna Stańczyk, Weronika Hajduk.

Trener zespołu: Sławomir Wasiek.

Po zawodach rywalizujące zespoły otrzymały pamiątkowe puchary, medale, dyplomy oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez: TKKF Ciężkowice, UKS Lider Tuchów, MOSiR Tuchów.

Końcowa tabela ligi PALS

1. UKS Lider MOSiR Tuchów	15	29 pkt
2. LO Gromnik	15	25 pkt
3. UKS Jedynka Tarnów	15	22 pkt
4. TKKF Pogórze Ciężkowice	15	20 pkt
5. GAS Rozwój Szerzyny	15	5 pkt
6. MKS Ryglice	15	4 pkt

Zarząd UKS Lider Tuchów składa podziękowanie:

- drużynie UKS Lider – za sportową postawę oraz zaangażowanie podczas treningów i meczów siatkarskich,
- CKZiU w Tuchowie – za wsparcie działalności statutowej UKS Lider,
- Gminie Tuchów – za wsparcie działalności statutowej UKS Lider,
- MOSiR w Tuchowie – za wsparcie działalności sportowej i pomoc w organizacji turnieju finałowego,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – za wsparcie działalności statutowej,
- partnerom i sympatykom – za wsparcie działalności statutowej UKS Lider Tuchów,
- kibicom – za doping sportowy podczas zawodów ligowych,
- wolontariuszom – za pomoc w organizacji spotkań siatkarskich.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Modernizacja zabytkowego budynku „Sokoła” w Tuchowie wraz z dostosowaniem do funkcji muzealnych

Cel projektu: Udostępnienie zwiedzającym odrestaurowanego zabytkowego budynku „Sokoła” wraz z otwarciem w jego wnętrzach ogólnodostępnej ekspozycji.

Beneficjent: Gmina Tuchów

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Zintegrowana infrastruktura dla transportu niskoemisyjnego w mieście Tarnów i subregionie tarnowskim na terenie gminy Tuchów.

Cel projektu: Poprawa integracji transportu zbiorowego i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez ograniczenie transportu indywidualnego.

Beneficjent: Gmina Tuchów

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II

Cel projektu: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego oraz podniesienie u uczniów małopolskich gimnazjów zdolności do podejmowania właściwych decyzji dotyczących dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

Beneficjent: Województwo Małopolskie, partner: Gmina Tuchów

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH

Cel projektu: Rozwój innowacyjnego i konkurencyjnego gospodarczo Subregionu Tarnowskiego oraz budowa gospodarki opartej na wiedzy

Beneficjent: Gmina Miasta Tarnowa, Gmina Tuchów oraz 20 partnerów

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące paliwa gazowe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłów i pieców na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych - na nowe, wykorzystujące również paliwa stałe

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza

Beneficjent: Gmina Tuchów

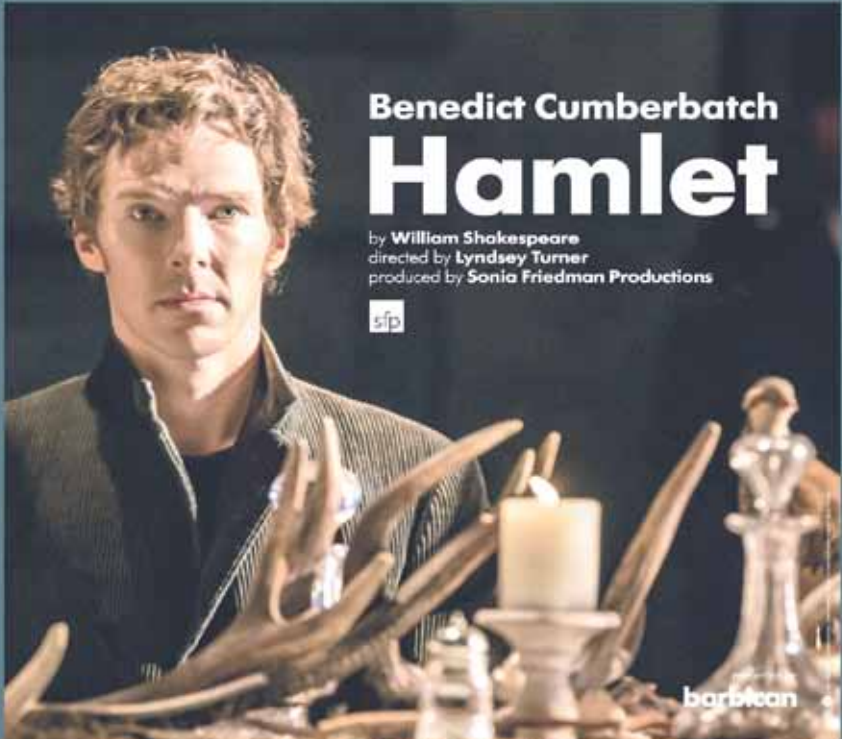
www.mapadotacji.gov.pl

WYDARZENIA ORGANIZOWANE W MIEŚCIE I GMINIE TUCHÓW

2 maja (środa)	3 maja (czwartek)	3 maja (czwartek)	5 maja (sobota)	9 maja (środa)
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej wszyscy w gminie Tuchów wywieszamy flagę Polski na swoim domu	Święto Narodowe Trzeciego Maja i uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski godz. 10.30 bazylika mniejsza godz. 12.15 tuchowski rynek	Karpacki Wyścig Kurierów godz. 9.00 tuchowski rynek	3maj się Zdrów Festival godz. 15.00 godz. 20.00 Gwiazda wieczoru Marek Piekarczyk – Akustycznie amfiteatr miejski	GMINNY KONKURS RECYTATORSKI „Kto ty jesteś? Polak mały” godz. 10.00 Dom Kultury w Tuchowie
10 maja (czwartek)	11 maja (piątek)	12 maja (sobota)	12 maja (sobota)	12 maja (sobota)
„Bajkowe Melodie – Na morza dnie” Spektakl muzyczny dla dzieci godz. 9.00, 11.00 Dom Kultury w Tuchowie	Spotkanie autorskie z Robertem Makłowiczem godz. 13.00 Biblioteka Publiczna w Tuchowie	60-lecie OSP w Miesznej Opackiej i Gminne Obchody Dnia Strażaka godz. 15.30 Dom Strażaka w Miesznej Opackiej	Uroczystość patriotyczno-religijna godz. 18.30 Karwodrza – Pomnik pamięci pomordowanej przez Niemców rodziny Solarzów	Kameralia gitarowe – koncert zespołu Felice Guitar Quartet z Jarosławia godz. 17.30 Dom Kultury w Tuchowie
13 maja (niedziela)	15 maja (wtorek)	19 maja (sobota)	27 maja (niedziela)	30 maja (środa)
IV Majówka na Brzyzku przy Papieskim Dębie godz. 14.30 Garbek, ul. Rolnicza	Spotkanie autorskie z Renatą Piątkowską godz. 8.15 Biblioteka Publiczna w Tuchowie	IV Piknik szkolny godz. 13.00 amfiteatr miejski	XXII Tuchowska Majówka dla Matki „Z Mamą i Tatą dla Ciebie Polsko” godz. 14.00 amfiteatr miejski	Przedstawienie muzyczne pt. „Kosmiczne opowieści” godz. 9.00, 10.30, 12.00, 16.00 Dom Kultury w Tuchowie
3 czerwca (niedziela)	10 czerwca (niedziela)	15 czerwca (piątek)	17 czerwca (niedziela)	17 czerwca (niedziela)
V Bieg Burzyński stadion LKS Burzyn	VII Sanktuaryjny Festyn Rodzinny godz. 12.00 bazylika mniejsza	GMINNY KONKURS PLASTYCZNY „Witraz dla Polski na 100-lecie niepodległości” godz. 14.00 Dom Kultury w Tuchowie	Premiera komedii „Uczone białogłowy” Moliera Dom Kultury w Tuchowie	V wyścig kolarski MTB o Puchar Burmistrza Tuchowa oraz Puchar Szlaku Solnego godz.9.00 Siedliska-Lubaszowa

National Theatre Live

nazywo wkinach.pl

Benedict Cumberbatch
Hamlet
by William Shakespeare
directed by Lyndsey Turner
produced by Sonia Friedman Productions

SOBOTA
28 KWIETNIA
17:00
Ceny biletów: 25zł, 20zł

Dom Kultury w Tuchowie
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów

ntlive.com

nazywo wkinach.pl

BOLSHOI BALLET LIVE

GISELLE
ADAM / GRIGOROWICZ

**RETRANSMISJA
Z TEATRU
BOLSHOJ**
TYLKO W TWOIM KINIE

WTOREK
1 MAJA
19.00

Dom Kultury w Tuchowie
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów
Ceny biletów: 25zł, 20zł

KINO PROMIEN

Bolshoi

Patron medialny: PATHE LIVE

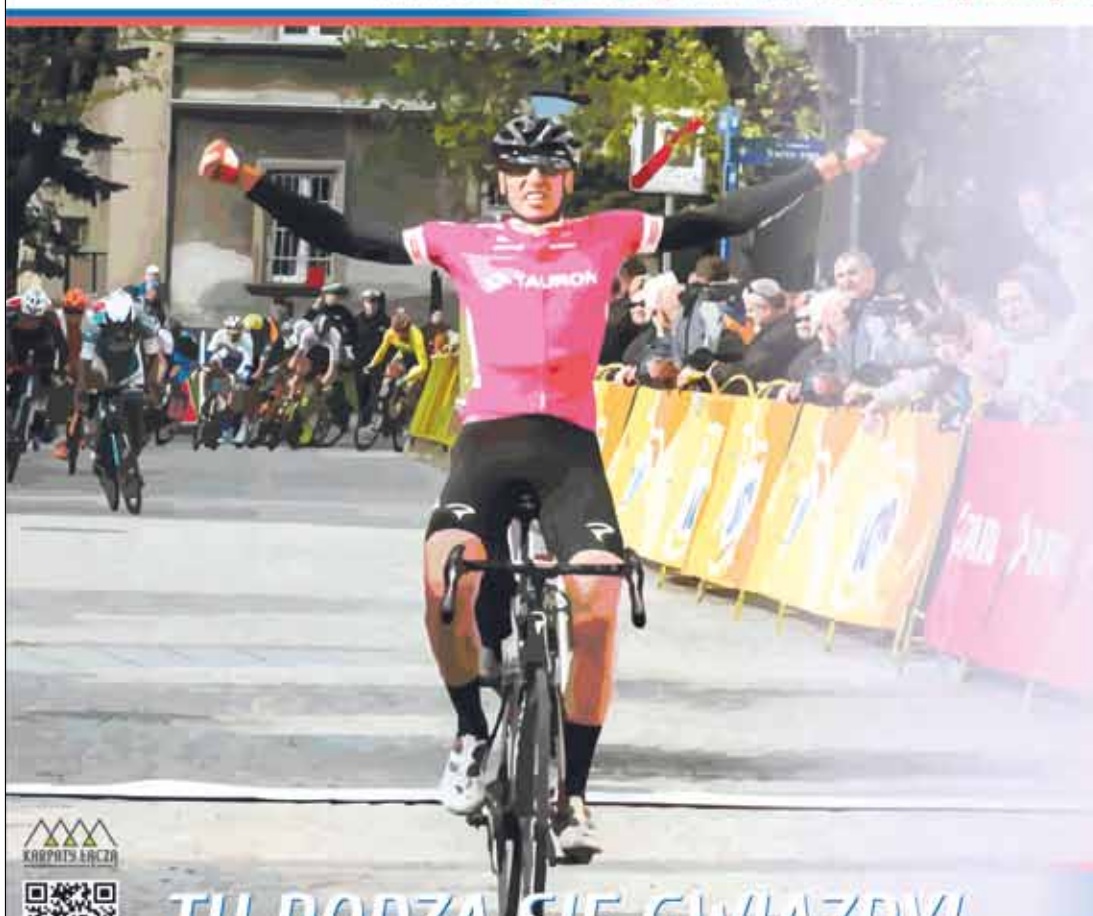
Marketingowy partner cyfry: e-teatr.pl

Współpraca redakcyjna: DENICLER, Classic

KARPAČKI
WYŚCIG KURIERÓW 1975 U-23
POLSKA-SŁOWACJA-WĘGRY
Patron Honorowy: Jacek Czaputowicz, Minister Spraw Zagranicznych RP

KRAKÓW REGION
MAŁOPOLSKA

LOTTO CCC GAZ

Start ostatniego etapu do Tarnowa
3 maja (czwartek)
/Tuchów, Rynek/

9:00 - podpisywanie listy startowej
9:45 - dekoracja liderów klasyfikacji
10:00 - start honorowy etapu
10:05 - start ostry etapu (ul. Partyzantów)
12:10 - ponowny przejazd pelotonu przez Tuchów
12:15 - strefa bufetu (kierunek Mieszna Opacka)

carpathianrace.eu

UCI EUROPE TOUR

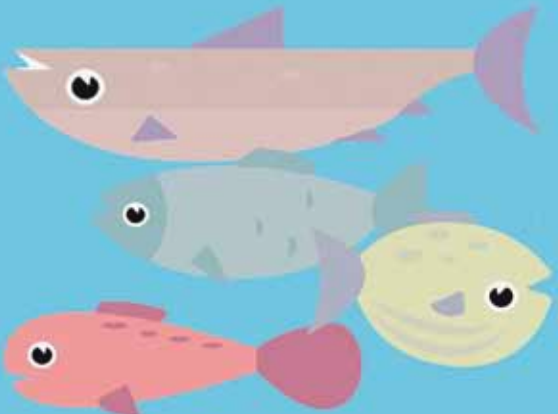
28.04-03.05.2018

TU RODZĄ SIĘ GWIAZDY!

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE DZIECI NA

BAJKOWE MELODIE NA MORZA DNI

EDUKACYJNY SPEKTAKL
MUZYCZNO-EKOLOGICZNY

SOLISCI: AGNIESZKA KOZIAROWSKA, MARTIN FITCH
DYRYGENT: SEBASTIAN PERŁOWSKI
ORKIESTRA: AKADEMII BEETHOVENOWSKIEJ

10.05.2018
GODZ. 09:00 ORAZ 11:00
DOM KULTURY W TUCHOWIE
UL. CHOPINA 10 33-170 TUCHÓW
WWW.BAJKOWEMELODIE.PL

Fundusze Europejskie Program Regionalny MAŁOPOLSKA Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

BILECKIART SUPORTEK Park wodny Kraków ALL MOSES

DKK dyskusyjny klub książki

oraz

Biblioteka Publiczna w Tuchowie

zapraszają na spotkanie autorskie
z **Robertem Makłowiczem**

**11 maja 2018 r.
godz. 13.00**

Biblioteka Publiczna w Tuchowie

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

Instytut Książki POLAND

Biblioteka Publiczna w Tuchowie
ul. Chopina 10
33-170 Tuchów
tel. 14 6525008
www.biblioteka.tuchow.pl

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki

DKK dyskusyjny klub książki

oraz

Biblioteka Publiczna w Tuchowie

zapraszają na spotkanie autorskie z **RENATĄ PIĄTKOWSKĄ**
autorką książek dla dzieci

15 maja 2018 r. godz. 8.15
Biblioteka Publiczna w Tuchowie

Renata Piątkowska – jest znaną pisarką, autorką licznych książeczek dla najmłodszych dzieci. Absolwentka socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Renata Piątkowska czytelnikom znana jest przede wszystkim z takich książek, jak: „Z przysłówkami za pan brat”, „Wieloryb”, „Opowiadania z płaskownicy”, „A może będzie właśnie tak”, „Hebanowe serce”, „Która to Malala?”, „Nie ma nudnych dni” i wielu, wielu innych.

Pisarka jest laureatką wielu nagród w dziedzinie książek dla dzieci. Jej pisarstwo wyróżnia zarówno niezwykły humor, jak i prawdziwa mądrość. Są to opowieści o zwykłych dzieciach, którym przydarzają się czasem zabawne, czasem smutne przygody.

Prywatnie to mama dwójki dzieci. Jej największą pasją jest jazda na koniach.

Instytut Książki POLAND

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

Biblioteka Publiczna w Tuchowie, ul. Chopina 10
tel. 14 6525008 www.biblioteka.tuchow.pl
Dofinansowano ze środków Instytutu Książki

IV PIKNIK SZKOLNY

„Literacki karnawał”

19 MAJA 2018 r. godz. 13.00
AMFITEATR W TUCHOWIE

KRAINA:
1. Kubusia Puchatka
2. Harrego Pottera
3. Pana Tadeusza

KUCHNIA KARNAWAŁOWA
POKAZY CYRKOWE
/żonglowanie, szczudlarze, bicyle/

POBIJAMY REKORD GUINNESSA
SCENA TALENTÓW
/na poważnie i wesoło/

PLAC ZABAW
LOTERIA FANTOWA

Występy muzyczne, taneczne, sportowe, teatralne oraz wiele innych atrakcji

Szkoła Podstawowa im. St. Staszica
w Tuchowie ul. Jana Pawła II 6
e-mail: zs.tuchow@interia.pl
tel. 146525220

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

„Z Mamą i Tatą dla Ciebie Polsko”

XXII

Tuchowska Majówka dla Matki

27 maja 2018 r.
(niedziela)

PROGRAM:
14.00 Rozpoczęcie majówki
14.10 Występy artystyczne:

AMFITEATR

- * Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP Niepubliczne Przedszkole
- * Przedszkole Publiczne w Tuchowie
- * Niepubliczne Przedszkole Integracyjne
- * Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Tuchowie
- * Przedszkole Publiczne w Dąbrowce Tuchowskiej
- * Formacje taneczne
- * Tuchowskie zespoły artystyczne

Ponadto:

- * Pokazy strażackie
- * Aukcja dobroczynna
- * Wręczenie dyplomów i nagród za szczególne osiągnięcia dzieci i młodzieży

19.30 Nabożeństwo majowe
20.00 Losowanie nagród majówkowych
20.30 – 23.00 Muzyczna biesiada majówkowa

Majówce towarzyszyć będą: kiermasze, wystawy, zabawy, konkursy, stoiska z tuchowską kielbasą z grilla, gorącymi daniami i ciastami domowego wypieku

Pomóżmy tuchowskiej „CARITAS” i Stowarzyszeniu Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „NADZIEJA” w Tuchowie
Realizacja Programu Profilaktyki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuchowie

Patronat:

Burmistrz Tuchowa

Starosta Tarnowski

Organizatorzy:

Ewa Stanisławczyk
Dom Kultury w Tuchowie
Towarzystwo Miłośników Tuchowa

kultura Tuchów
Dom Kultury w Tuchowie

TUCHOWSKIE WIEŚCI

SZKOŁA MUZYCZNA
I ST. W TUCHOWIE

zaprasza

na przedstawienie muzyczne pt.

KOSMICZNE OPOWIEŚCI

w wykonaniu uczniów i nauczycieli naszej szkoły

30 maja 2018 r.
godz. 9:00, 10:30, 12:00 oraz 16:00
sala widowiskowa DK w Tuchowie

reżyseria oraz przygotowanie zespołu rytmicznego: **Natalia Pawlak**

WSTĘP WOLNY!

zapisy grup zorganizowanych w sekretariacie SM w Tuchowie
ul. Jana Pawa II 2, tel. 14 652 03 07

V BIEG BURZYŃSKI

3/06/2018

Memoriał im. prof. Jana Sajdaka

W programie:

- III Sympozjum historyczne
- Mini Igrzyska Sportowe
- Bieg na 10 km
- Biegi dla dzieci
- Marsz Nordic Walking
- Strefa zabaw dla dzieci

szczegóły na www.burzyn.pl

LKS BURZYŃSKI 1954

KĘPASPORT

ZS BURZYŃSKI im. prof. Jana Sajdaka

kultura Tuchów

V Bieg Burzyński

5 maja 2018
Amfiteatr w Tuchowie

pozytywne Rockowania

Marek Piekarczyk

Akustycznie 20:00

19:00

Egzotyczny Dandys Paryskich Bulwarów

ATRIA wokalnie

18:00
17:30

Uwaga na Jeże

profilaktyczne Badania & ekologiczne Działania & sportowe Zmagania 15:00-18:00

- Szkoła Rodzenia i Porodówka ■ Profilaktyka chorób wzroku, zębów, stóp i słuchu ■ Badania ciśnienia, cukru i EKG
- Blok edukacyjny: Ekologiczny kociół - zdrowo oddychaj ■ Targi edukacyjne, strefa zabaw

Bieg Niepodległości i przegląd filmów o tematyce niepodległościowej - szczegóły www.czt.com.pl

Organizatorzy i partnerzy organizacyjni:

Patronat medialny:

